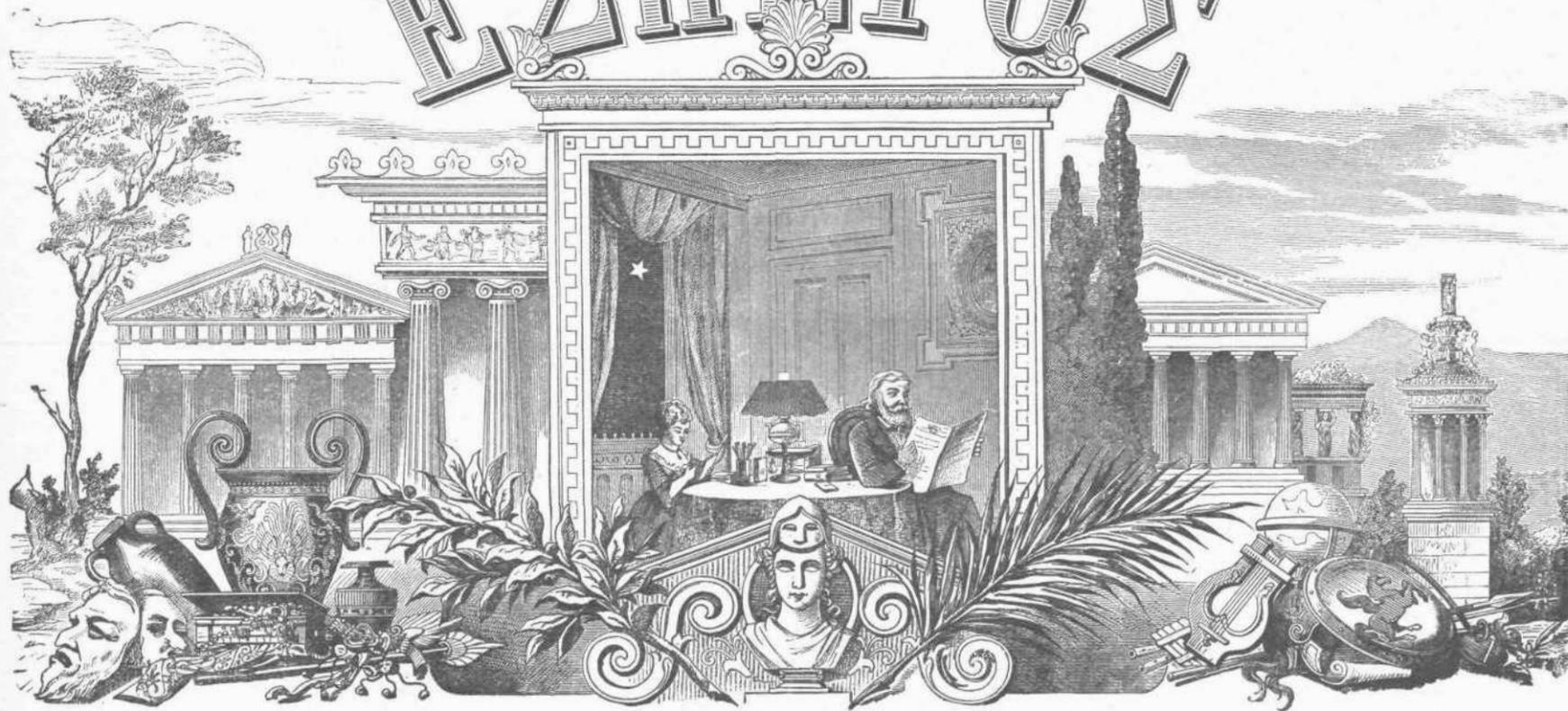

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Η'.

Ἐκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

✠ Ἐν Ἀθήναις τῆ 15/27 Ἰανουαρίου 1889 ✠

Τιμὴ ἑτησία προκληρ. δρ. 40
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ
πράγ. χρυσᾷ 40

ΑΡ. 170

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Γεώργιος Ἐβερς ὁ συγγραφεὺς τῆς «Αἰγυπτίας βασιλόπαιδος».—Ἀλεξάν. Ρ. Ραγκαβῆ «Ἀπαντα» τόμοι ΙΘ'.—Εὐδία μετὰ θυελλῶν. Μετάφρ. τοῦ Ἀγγλικοῦ μυθιστορήματος Called Bark τοῦ Conway ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Σοφίας Εὐαγ. Βαλτατζῆ. [Συνέχεια].—Αἱ Γερμανικαὶ ἀποικίαι ἐν Βρασίλιᾳ.—Βιβλιογραφικά. Α. Dühr, μετάφρ. τοῦ Hermann und Dorothea τοῦ Goethe. — Διὰ τί δὲν ἤμεθα εὐτυχεῖς. Κοινωνιολογικὴ μελέτη ὑπὸ Κωνσ. Φ. Σκόκου, [Συνέχεια.]

— Ὁ πρῶτος ἔρωσ τοῦ Αὐτοκρ. τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ Α' (ἱστορικὸν ἐπεισόδιον).—Ἡ πρῶτα.—Ἡ Πηνελόπη.—Τὰ νέα σφαγεῖα ἐν Λεϊψία. Αἱ Κανάροι νῆσοι καὶ οἱ πρῶτοι αὐτῶν κάτοικοι.—Διάφορα. Αἰνίγματα κτλ.

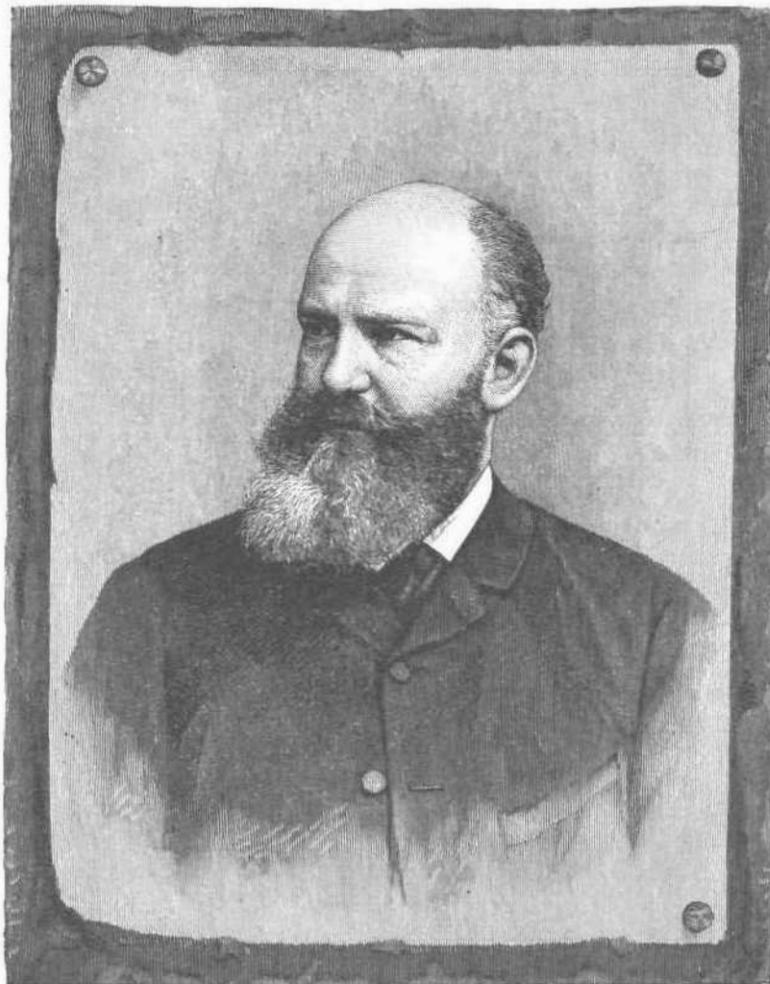
ΕΙΚΟΝΕΣ.

Γεώργιος Ἐβερς.—Γερμανικὴ ἀποικία ἐν Βρασίλιᾳ. —Ἐπαυλὶς Γ. Ἐβερς. Ἡ πρῶτα.—Ἡ Πηνελόπη.—Σύλευσις ἐν τῷ δάσει.—Τὰ νέα σφαγεῖα ἐν Λεϊψία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΒΕΡΣ

ὁ συγγραφεὺς
τῆς «Αἰγυπτίας βασιλόπαιδος»
(μετὰ εἰκόνας)

Ὀλίγοι συγγραφεῖς κατώρθωσαν ἐν τῷ δυσκόλῳ καὶ ἀκανθώδει αὐτῶν σταδίῳ ν' ἀποκτήσωσι τοσαύτην δημοτικότητα, ὡς ὁ Γεώργιος Ἐβερς. Ἰδίως ὡς Αἰγυπτιολόγος διαπρέπει ὁ ἀνὴρ. Νεώτατος τὴν ἡλικίαν, ἔφηθος μόλις, ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῷ τὴν θείαν τῆς ποιήσεως ἔμπνευσιν, καὶ ἐνθερμος ζηλωτὴς τῆς ἐπιστήμης του ἐπεδόθη εἰς τὴν συγγραφὴν μετὰ τοῦ ἀκαμάτου ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ, δι' οὗ καὶ μόνου παράγονται τὰ μεγάλα ἔργα. Ἡ χώρα τῶν ὀνείρων του, ἣτις ἐξῆψε τὴν φαντασίαν του, ἦτο ἡ Αἴγυπτος, καὶ ὅ,τι ἐγράφη, ὅ,τι ἐλέχθη περὶ τῆς χώρας τῶν πυραμίδων ἀνεγινώσκετο παρ' αὐτοῦ ἀπλήστως. Ὅπου ὑπῆρχε μνημεῖον ἀνήκον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐμελετᾶτο ἐπισταμένως παρ' αὐτοῦ καὶ οὕτως ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ ὅλην τὴν πλουσίαν ἐκείνην ὕλην, ἣτις κατετέθη βραδύτερον εἰς τὸ πλήρες ζωηρῶν εἰκόνων καὶ ἀπαρμιλλοῦ χρωματισμοῦ ἱστορικὸν διήγημα, τὸ ὁποῖον ἐπιγράφεται

Georg Ebers.

«Ἡ Αἰγυπτία βασιλόπαις.» Ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ, ἣτις θεωρεῖται δικαίως ὡς ἀριστούργημα, ἀναφαινεται ὁ Ἐβερς ἀληθὴς ποιητὴς.

Καὶ σημειωτέον ὅτι ὅτε ἔγραφε τὸ διήγημα τοῦτο δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐπισκεφθῆ τὴν Αἴγυπτον. Κατόπιν ἐπανειλημμένως μετέβη ἐκεῖ, καὶ εἶδεν ἐκ τοῦ πλησίου τὰ θαύματα ὅλα τὰ ὁποῖα ἐπλήρουν τὴν φαντασίαν του· ἔστη ἐνώπιον τῶν μεγαλοπρεπῶν πυραμίδων, ἄς τοσοῦτον ζωηρῶς περιέγραψεν, ἀνεπαύθη ἐν τῇ ὁάσει ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν φοινίκων, εἶδε ῥέοντα πρὸ τῶν ποδῶν του τὸν μέγαν ἐκείνον ποταμόν, τὸν Νεῖλον, τὴν ἀληθῆ τῆς Αἴγυπτου θεότητα· ἐπεριπάτησεν ὑπὸ τὸν ἀνεφελον ἐκείνον οὐρανόν, οὗ τὸ θαυμάσιον χρῶμα ποιητικώτατα ἀπεικόνισεν.

Ἡ δημοτικότης τοῦ Ἐβερς ὡς συγγραφέως δὲν προέρχεται μόνον ἐκ τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ εἰκόνων καὶ τῶν ὠραίων αὐτοῦ περιγραφῶν· προέρχεται καὶ ἐκ τοῦ γλαφυρωτάτου καλάμου του. Δυσκόλως εὑρηται ἐν ὅλῃ τῇ Γερμανίᾳ δεύτερος συγγραφεὺς γράφων τόσο καλῶς τὴν γλῶσσάν του. Αὕτη ἡ τραχεῖα γερμανικὴ γλῶσσα ἀποκτᾷ ὑπὸ τὸν κάλαμον αὐτοῦ ἕκτακτον γλυκύτητα, ὥστε μαγεύει τὸ οὖς τοῦ ἀκροατοῦ. Διὸ

καί ἐν πλείστοις ὁμοίαις οικογενεῖαις τῆς Γερμανίας, ἐν συλλογαῖς καὶ λέσχαις ἀναγινώσκονται τὰ ἔργα του μεγαλοφώνου. Τόσον εὐχάριστα ἔχει ἡ γλώσσα του. Εἰς πολλὰ μέρη νομίζετις τίς ἐστὶ ἀκούει καθαροῦ ἰαμβου.

Ἐπιτερον προτέρημα, τὸ ὅποιον χαρακτηρίζει τὰ ἔργα του, εἶνε ἡ βαθεῖα, πνευματικὴ οὐσία τῶν συγγραμμάτων του, εἶνε αἱ θρησκευτικαὶ καὶ αἰσθητικαὶ ἰδέαι αἱ διαλαμπύρουσαι τῆδε κακείσων ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσκων ἐπιτερον ἔργον του, φέρων τὸν τίτλον «*Ἀνθρώπος εἰμί*». Ἐν αὐτῷ ὁ Ἐβερς παριστᾷ ἡμῖν τὴν ματαιότητα τοῦ ἀσκητικοῦ βίου καὶ τῆς ἀπομονώσεως. Ἐν τῷ διηγηματικῷ αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ἐπιγράφεται «*Σέρακις*» περιγράφει ἡμῖν τὴν τελευταίαν πάλην τῆς εἰδωλοκατρείας κατὰ τὸ προχωροῦντος καὶ ἐνισχυομένου Χριστιανισμοῦ.

Ἀμίμητος εἶνε ἐν ὅλοις ταῖς συγγραφαῖς τοῦ Ἐβερς ἡ χαρακτηρηστικὴ τῶν διαφόρων προσώπων, τὰ ὅποια παριστᾷ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους πάντα τὰ δρώμενα ἐν τῷ διηγηματικῷ πρόσωπα ὧν πολλάκις ὁ ἀριθμὸς εἶνε μέγας, διατηροῦσι τὸν χαρακτήρα αὐτῶν. Ἰδίως δὲ ἀρίστα παριστάνονται τὰ γυναικεῖα πρόσωπα, ὕψηλα, ὑπερφάνοι, βασιλικαὶ μορφαί, ὡς ἡ Κλέα, πλησίον μορφῶν μαλθακωτέρων, ὡς ἡ Εἰρήνη, ἡ ἡ συμπαθεστάτη Μαριὰμ ἐν τῷ διηγηματικῷ «*Ἀνθρώπος εἰμί*». Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν δέον πρόπαντός νὰ ἐξαίρωμεν τὸν Ἀδριανόν, οὗ ἡ παράστασις εἶνε πρόγματις ἐπιτυχεστάτη, καὶ βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἱστορίας.

Εἶδομεν τὸν συγγραφέα, αἰ ἴδωμεν ὀλίγον καὶ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Γεώργιος Ἐβερς εἶνε ἀνὴρ πενήτην καὶ δύο ἐτῶν. Κατ' ἀρχῆς εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ σπουδᾷ νομικᾷ, καὶ ἐπὶ δύο ἐξαμηνίας ἦτο ἐγγεγραμμένος ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τῆς Ροττίγγης· ταχέως ὅμως ἐνόησεν ὅτι ἡ κλίσις του δὲν ἦτο πρὸς τὰ νομικὰ, καὶ μεταβάς εἰς Βερολίον ἐπέδθη εἰς τὴν μελέτην τῆς Αἰγυπτιακοῦ ὑπὸ τὸν διδάσκαμον Λέψιον, καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν, ἣν ἔθετο βᾶθρον τῶν περαιτέρω σπουδῶν του. Ἐπισταμῆως ἠρέυνησε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἀκαδημαϊκῶν σπουδῶν του τὰς γενικὰς σχέσεις τῆς ἱστορίας τῶν διαφόρων λαῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὴν ἀμοιβαίαν αὐτῶν ἐπιρροήν. Εἰς τὰς μελέτας ταύτας ὀφείλει ἡ ἐπιστήμη τοῦ βιβλίου του περὶ τῆς 26^{ης} δυναστείας τῆς Αἰγύπτου. Τὸ βιβλίον τοῦτο λατινιστῶς γεγραμμένον, ἔχει τίτλον «*Ἡ Αἰγύπτος καὶ τὰ πέντε βιβλία τοῦ Μωυσέως*», καὶ ἄμα ἐκδοθὲν ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῶν ἱστορικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν θεολόγων.

Κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐν ἔτει 1872 περιήγησεν τῆς Αἰγύπτου ἠτύχησεν ὁ Ἐβερς νὰ εὕρῃ καὶ νὰ διακόσῃ πολὺ τιμὸν πάμπουρον, ἀρίστης διατηρήσεως, ἐν ᾧ περιέχεται ἱατρικὸν ἐγχειρίδιον τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων ἐκ τοῦ μέσου τῆς δευτέρας πρὸ Χριστοῦ ἐκγοντακτηριδίου. Ὁ πάμπουρος οὗτος, ὃν ἐξέδωκε, διατηρεῖται ἐν τῇ Πανεπιστημιακῇ τῆς Λειψίας βιβλιοθήκῃ.

Κατ' ἀρχᾶς ἐδίδασκεν ὁ Ἐβερς ὡς ὑφηγητὴς ἐν Γένη. μετὰ δὲ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ Αἰγύπτου βιβλίου του διορίσθη ἐκτακτὸς καθηγητῆς, καὶ ἦδη διδάσκει ὡς τακτικὸς καθηγητῆς τῆς Αἰγυπτιακοῦ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας.

Τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξόχου ἀνδρὸς δημοσιεύομεν σήμερον. Ὁ Ἐβερς ἔχει παράστημα ἐπιβάλλον, τὸ μέτωπόν του εὐρύ, ὁ ὄφθαλμὸς του ζωηρός, τὸ βλέμμα του διαπερατικόν. Ὁ πρόσωπος λευκανθεὶς πῶγον του καὶ τὸ φαλακρὸν τῆς κεφαλῆς ἐμφανίζονται αὐτὸν πρῶτον παρ' ὅτι πρᾶγματι εἶνε. Τοῦτο προὐκάλεσεν ἐν Μεδιολάνῳ πρὸ μικροῦ τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον. Ὁ Ἐβερς παριστᾷ ἐσπέραν τινὰ εἰς μουσικὴν ἐσπερίδα· ὁ συντάκτης μίᾶς τῶν γνωστοτέρων τῆς πόλεως ἐφημερίδων ἀνεκοίωσεν εἰς τοὺς ἀναγνώστους του τὴν ἐπομένῃ πρωίαν ὅτι εἰς τὴν ἐσπερίδα παρευρίσκατο «*ὁ Μαντζόνης*» τῆς Γερμανίας, ὁ γέγονε Γεώργιος Ἐβερς. Τὸ ἐπιθετον τοῦτο τοῦ γέροντος οὐδόλως ἠχαιρίστησε τὴν σύζυγον τοῦ συγγραφέως, καὶ ὁ συντάκτης διώρθωσε τὸ διάφορον ἐκείνου προσθεῖς ἕτερον ἐπιθετον «*συμαπαθίστατος*».

Ἡ ἑτέρα εἰκόνα, ἣν παραθέτομεν, παριστᾷ τὴν ἐξοχὴν ἐπαυλιν, ἣν ὁ Ἐβερς κέκτηται παρὰ τὴν λίμνην Στάριμπεργ. πλησίον τοῦ Μονάχου. Ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐξοχῇ εὐρίσκει ὁ καθηγητῆς ἀνάπαυσιν καὶ ἡσυχίαν, μετὰ τὰς ἀσχολίας τοῦ χειμῶνος, ἐν ᾧ καὶ θέρους κατὰ τὰς παύσεις ἐν τῷ κύκλῳ τῶν οἰκείων του. Διαμένων ἐν τῇ ἐξοχῇ ἀσχολεῖται εἰς τὰς ποιητικὰς του ἐργασίας, καὶ γράφει ποιήματα, τὰ ὅποια εἶνε προσωρισμένα διὰ τὸ λεύκωμα, ἐν ᾧ ἐγγράφονται οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸν φίλοι ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Γερμανίας. Ἐκεῖ ὁ τῶσον θαυμασιῶς περιγράφας τὰς διαφορὰς τῆς φύσεως καλλοῦνται ἔξ ἐν μέσῳ φύσεως τερπνυκλοῦμενος ὑπὸ τῶν τέκνων του, οἳ εἶνε οὐ μόνον φιλόστοργοι πατῆρ ἀλλὰ καὶ ἐμβριθεὶς διδάσκαλος.

ΑΛΕΞ. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ
ΤΩΝ «*ΑΠΑΝΤΩΝ*», ΤΟΜΟΙ 19^{ος}.

Μετὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίπν του ὁ κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆς ἐξέδωκε τέσσαρας τόμους τῶν Ἀπάντων του, 15^{ος} καὶ 16^{ος}, οἵτινες περιέχουσι τὴν ἱστορίαν τῶν ἀρχαίων Πολιτευμάτων, τὸν 17^{ον} περιέχοντα τὴν Ἐπιγραφικὴν μετὰ πολλῶν λιθογραφικῶν Πινάκων, καὶ τὸν 18^{ον}, ὅστις περιλαμβάνει τὴν Ἀρχαίαν Τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν μετὰ μεγάλου χάρτου. Μετ' ὀλίγον ἐκδίδεται καὶ ὁ 19^{ος}, τόμος τῶν Ἀπάντων τοῦ ὑπάτου τῶν παρ' ἡμῖν φιλολόγων κυρίου Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ. Ὁ τόμος οὗτος, πολυῖμος, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἰδιαίτερος, περιέχει τὴν ἐμμετρον μετάφρασιν τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Goethe, τοῦ «*Φαύστου*», καὶ παντοῦ Παιήματα, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὴν ἀνεκδοτον μέχρι τοῦδε παράφρασιν τοῦ χαρακτηριστικοῦ ποιήματος τοῦ Βύρμωος, τοῦ ἐπιγραφομένου The mail of Athens ἡ κόρη τῶν Ἀθηνῶν.

Κόρη Ἀθηναία, πρὶν ἀναχωρήσῃ,
δός μοι τὴν καρδίαν, δός μοι τὴν ὄπισθον
ἢ ἀπὸ τοῦ στήθους τοῦτον ἂν τὴν στήθιν,
ἔχε τὴν, καὶ λάβε τὰ λοιπὰ ἐπίσης.
Φεύγων, μετὰ πόνου ἐκαυῶν πενθίμου,
«*Σ' ἀγαπῶ, ζωὴ μου.*»

Μετὰ τὴν κόρην ταύτην, ἣν λυτὴν κινουσα πνεύματα γλυκεῖας τοῦ Αἰγαίου αἵθρας, μετὰ τὰς βλεφαρίδας τὰς μακρὰς καὶ μαύρας, αἰτνες ἀνθούσας παρὰ φίλους, πρὸ τοῦ βλέματός σου τοῦ γοργοῦ καὶ εὐθύμου, ὄ ἀγαπῶ, ζωὴ μου.

Μετὰ τὰ ποθητὰ σου χεῖλη, καὶ τὰ κάλλη
ἢ ἡ δειλιῶσα σφίγγει μου ἀγκάλην,
μὰ τὸ θάλλον τοῦτο σύμβολον τοῦ θύμου,
λέγον ὅτι οὐτε ἀνθρωπίνην φράσιν,
μὰ τὰς τῶν ἐρώτων συμφορὰς καὶ ἐκτάσεις,
ὄ ἀγαπῶ, ζωὴ μου.

Ἀθηναία κόρη, φεύγω. Ὅταν μόνην,
τὰς εὐδαίμονας μὰς ὥρας μὴ λησμονῶ.
Ἄν καὶ τὰ ἰστιά στρέφω πρὸς τὴν Πόλιν,
τὴν ψυχὴν ἀφήνω εἰς Ἀθήνας ὅλην.
Ὅπου καὶ ἂν εἶσαι εἴν' οἱ λογισμοί μου.
«*Σ' ἀγαπῶ, ζωὴ μου.*»

ΕΥΔΙΑ ΜΕΤΑ ΘΥΕΛΛΑΝ.
Μετάφρασις τοῦ Ἀγγλικῶ μυσιοτορήματος
Called back τοῦ Conway
ὑπὸ
τῆς δεσποινίδος Σοφίας Βύαγ. Βαλτατῆ.
(Συνέχεια.)

ἸΔΟΝ συχὰ τὸ πρόσωπόν σου, σὲ εἶδον ὡς ἐν ἡμέλῃ, ταξιδεύοντα, πάντοτε ταξιδεύοντα. Μοι ἐφαίνετο ὅτι ἀκούω ἐξερχομένα: τῶν χειλέων σου τὰς λέξεις ταύτας «*Ταξιδεύω μακρὰν μακρὰν ὅπως ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθειαν*» δι' αὐτὸ περιέμενα μετ' ὑπομονῆς τὴν ἐπιστροφὴν σου.

— Δὲν σοὶ ἐφάνην πρὶν εἰς τὰ δνεῖρά σου ;
Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἤρχιζε νὰ ὠρῆ. Δὲν ἠδύναμην νὰ διακρίνω ἐάν ἦτο ἡ μεγεθυνομένη σιὰ ἦτις ἐδίδεν εἰς τὰς παρειὰς τῆς βαθύτερον χροῖα ἢ ἐάν ἠρῆρα: ἡ καρδίαν μου ἐπαλλεσφοδρῶς.

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ εἶπω! δὲν ἠξέυρω, μὴ μ' ἐρωτᾷς, εἶπε μετὰ τεταραγμένην φωνήν. Ἀρχίζει νὰ νυκτώνῃ, εἶπεν ἄς ἀναχωρήσωμεν.

Τὴν ἠκολούθησα, τῶσον εἶχον τὴν συνήθειαν νὰ διέρχομαι μαζὺ τῆς τὴν ἐσπέραν, ὥστε δὲν περιέμενον οὔτε τὴν πρόσκλησίν τῆς, καὶ συνήθως ἐκάμνομεν ὀλίγην μουσικὴν ἐπὶ τινὰς ὥρας τὸ ἐσπέρας ἢ πρῶτην ἐπιθυμίαν τῆς Παυλίνης μετὰ τὴν ἰασίν τῆς, ἦτο νὰ ἔχομεν κλειδοκύμβαλον, ὥστε δὲν ἠσθάνετο τύψιν συνειδότας νὰ εὐχαριστῆ τὰς ἐπιθυμίας τῆς, καὶ εἶχον παραγγεῖλαι εἰς τὴν Πρισιλλίαν νὰ μὴ φειδῆται οὐδεμίας δαπάνης ὅπως τῆ παρῆχῃ παν ὃ, τι ἤθελε, καὶ ἐπομένως μετεκόμισε τὸ κλειδοκύμβαλον ἐκ τῆς πλησίον πόλεως.

Ἡ Παυλίνα εἶχεν ἀνακτάσει ὅλην τὴν εὐχέριαν τῆς καλλιτέχνιδος, καὶ ἡ φωνὴ τῆς εἶχεν ἐπανέλθει ἰσχυροτέρα καὶ ἡδύτερα.

Πολλάκις μ' ἐκυρίευσέ μὲγας ἐνθουσιασμός καὶ ἠσθάνομην διὰ τὰ ὠρῆα ἔργα τὸν αὐτὸν θαυ-

μασμόν ὅστις με κατεῖχε τὴν νύκτα ἐκείνην καθ' ἣν δὲν προείδον οὔτε τὸ τρομερὸν τέλος τοῦ ἔργου τῆς, οὔτε ὅτι ἐμελλον νὰ συνδέσω στενῶς τὴν τύχην μου μετὰ τῆς νέας κόρης, ἥτις ἐψάλλε τότε.

Ἐξεπλάγην μεγάλως ὅτε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν φθάσας εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας, τὴν εἶδον στραφεῖσαν πρὸς ἐμέ καὶ λέγουσαν

— Ὅχι, σήμερον τὸ ἐσπέρας· σὰς παρακαλῶ ἀφῆτέ με ἀπόψε.

Δὲν ἐδίστασα, ἔλαθον τὴν χεῖρά τῆς καὶ τῆς εἶπον, «*Χαῖρε, εἰς αἶφρον*», καὶ ἀπεφάσισα νὰ περιπατήσω ὀλίγον ὑπὸ τὸν ἀστερόεντα οὐρανὸν συλλογίζομενος αὐτήν.

Ὅτε ἀπεχωρίσθημεν, με ἠτίεσε με περιεργον, σχεδὸν ἐπίσημον, ὕφος.

— Γιλβέρτε, μοὶ λέγει ὀμιλοῦσα ἰταλιστῶ (διότι ἡ Πρισιλλίνα ἴστατο ἐκεῖ πλησίον τῆς ἡνωφωμένης θύρας) πρέπει νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν ὅπως ἡ μνήμη τοῦ παρελθόντος μοὶ ἐπανέλθῃ, ἢ εἶνε προτιμότερον τὸ ἐναντίον δι' ἐμέ... καὶ δι' ὑμᾶς;

Χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησίν μου διέβη ἔμπροσθεν τῆς Πρισιλλίαν ἥτις ἔμενον ἐκεῖ περιμένουσα νὰ εἰσέλθῃ.

— Καλὴ ἐσπέρα, Πρισιλλίνα, τῆς εἶπον, δὲν εἰσέρχομαι.

— Δὲν εἰσέρχεσθε, κύριε Γιλβέρτε; ἡ δεσποινὶς Παυλίνα θὰ δυσχεραστῆθῃ.

— Εἶνε ἀπνοηδὴ μὲν, δὲν εἶνε τῶσον καλὰ. Πρέπει νὰ τὴν συνοδεύητε. Καλὴν νύκτα.

Ἡ Πρισιλλίνα διήλθε τὸ κατώφλιον κλείουσα τὴν θύραν ὀπισθὲν τῆς. Ἐκ τῆς στάσεώς τῆς ἐμάντευον ὅτι ἐσκόπει νὰ ἀνακτῆσῃ εἰς τὴν παρῶσαν περὶστασιν τὴν ἐξουσίαν τῶν ἄλλοτε κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν εἶχεν ἐπ' ἐμοῦ, ἐξουσίαν ἣν δὲν ἐτόλμησα νὰ τῆ διαφιλοσοφῆσω εἰμὴ μετὰ μακρὸν χρόνον ὅτε ἤρχισα νὰ ἐνδύωμαι ὡς νεανίας. Ἐβλεπον ὅτι εἶχε μεγάλην διάθεσιν νὰ με συλλάβῃ ἀπὸ τὸν λαμῖν καὶ νὰ με τινάξῃ ζωηρῶς, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα καὶ περιωρίσθη δίδουσα εἰς τὴν φωνὴν τῆς τὸν τόνον παρεργισμένης ἐπιπλήξεως.

— Δὲν εἶνε παράδοξον ὅτι εἶνε ἀσθενὴς ἡ δυστυχὴς νέα κυρία, ἀφοῦ ζῆ ἐδῶ μόνη ἐνῶ ὁ σύζυγός τῆς ζῆ ἀλλοχοῦ καὶ τῶρα δὲ ἤρχισαν καὶ οἱ γείτονες νὰ περιεργάζωνται, πῶς ἡσχίαις ὑπάρχουν μεταξύ τῶν δύο ἡμῶν μετὰ καμὸν πολλὰς ἐρωτήσεις καὶ πῶς νὰ τοῖς εἶπω ὅτι ἦσθε σύζυγος.

— Ὅχι ἀκόμη.

— Πολὺ καλὰ, εἰσέρχομαι, κύριε Γιλβέρτε, καὶ ἐάν δὲν θέλετε νὰ τὸ εἰπῆτε εἰς τὴν νέαν κυρίαν, θὰ τὸ εἶπω ἐγὼ, θὰ τῆ διηγηθῶ ὑπὸ ποίας περιστάσεις τὴν ὠδηγήσατε εἰς τὸν οἶκον σας, πῶς μ' ἐπεφορτίσατε νὰ τὴν περιποιηθῶ, πῶς τὴν ἐφροντίσατε, πῶς δι' αὐτὴν περιωρίσθητε ἐντὸς τοῦ οἴκου, στερούμενος τῶν σχέσεων τῶν παλαιῶν φίλων σας.

— Ὡ καί, κύριε Γιλβέρτε θὰ τῆς εἶπω τὰ πάντα, καὶ τῆς εἶπω ὅτι εἰσῆλθατε εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ ὅτι τὴν ἠσπασθητε πρὶν ἀναχωρήσατε διὰ τὸ μακρὸν καὶ παραλόγον αὐτὸ ταξίδιον, τότε θὰ τὸ ἐνθυμῆθῃ καλῶς καὶ ταχέως.

— Καὶ ἐγὼ σὲ διατάττω νὰ μὴν εἴπῃς τίποτε.

— Σὰς ὑπῆκουσα ἀρκετὰ μέχρι τοῦδε, κύριε

Γιλβέρτε, ὅπως ἀποκτήσω τὸ δικαίωμα νὰ παρακούσω καὶ ἀπαξ, πρὸ πάντων πρὸς ὀφελός σας. Ναί, θὰ κάμω ὡς σὰς εἶπον πρὸ ὀλίγου, καὶ θὰ ὑποστῶ τὰς συνεπείας.

Ἦνθουν ὅτι ἐάν ἡ ἐξήγησις ἐδίδετο ὑπὸ τῆς Πρισιλλίαν θὰ κατέστρεφεν ὄχι μόνον πᾶσαν τὴν ῥομαντικὴν ἀξίαν τῆς, ἀλλὰ ἠδύνατο ἐπισπεύδουσα τὰ πρᾶγματα νὰ τὰ περιπλέξῃ οὕτως ὥστε νὰ μοὶ καταστήσῃ τὴν διάρθρωσιν λίαν δυσχερῆ. Ἐπρεπε νὰ ἐμποδίσω τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀπειλῆς τῆς.

Ἐγνώριζον πρὸ πολλοῦ ὅτι ἦτο περιττὸς κόπος νὰ τῆ ἐπιβάλλω τὴν θέλησίν μου καὶ δι' αὐτὸ προέτιρα εἰς τὴν γλυκύτητα, ἀπετάθη πρὸς αὐτὴν ὡς νὰ ἐξήτουν χάριν τινὰ.

— Ὅχι, δὲν θὰ κάμῃς τοῦτο, Πρισιλλίνα, καλὴ μου φίλη, σὲ ἐξορκίζω, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ τὸ κάμῃς, ἔχεις παρὰ πολλὴν ἀρσίσωσιν εἰς ἐμέ, ὥστε νὰ ἐναντιωθῆς εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μου.

Ἡ Πρισιλλίνα δὲν ἠδύνηθη νὰ ἐντισταθῇ εἰς τὴν παράκλησίν μου, ἀλλὰ με παρεκίνησε νὰ εἶπω τὸ ταχύτερον τὴν ὅλην ἀλήθειαν εἰς τὴν Παυλίαν.

— Καὶ ἴσως, κύριε Γιλβέρτε, ἐξηκολούθησεν, λαμβάνουσα κἄπως ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ μνημονικοῦ τῆς συζύγου σας. Συμβαίνει ἐνίοτε νὰ ἐνθυμῆται καὶ νὰ γνωρίζῃ περισσότερον ἀπ' ὅτι νομίζετε.

Λέγουσα τὰς λέξεις ταύτας με ἔγκατέλειψεν. Ἐγὼ δὲ περιπατῶν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐσυλλογίζομην ποῖαν ἔνοιαν εἶχον αἰ τελευταῖαι λέξεις τῆς Παυλίνης. «*Τὶ θὰ ἦτο προτιμότερον δι' ἐμέ καὶ δι' ὑμᾶς νὰ ληθμονῆσω, ἢ νὰ ἐνθυμῆθῃ;* Μέχρι τίνος βαθμοῦ εἶχε ληθμονῆσει; Μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐνεθυμῆτο; Οἱ δακτύλιοι τοὺς ὁποῖους ἔφερε δὲν τῆ ἐπέδιδον ὅτι ἦτο σύζυγός μου;

Ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ὑπόπτευσεν τίνος σύζυγος ἦτο; Καὶ ἐάν ἀκόμη ὑπέθετον ὅτι δὲν διετήρει οὐδεμίαν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος γάμου μας, ὅστις ἐγένετο μετὰ τὴν ἐξουσίαν, οὐδεμίαν ἀνάμνησιν τοῦ βίου μας μετὰ τὸν γάμον μας, ἀναμφιβόλως ὅμως ἐσκέφθη περὶ τούτου, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ μνημονικοῦ τῆς. Εὐρέθισα ὑπὸ τὴν προστασίαν μου ὅπως ἦτο καὶ τῶρα ἀκόμη, θὰ ἐξεπλήττετο βεβαίως, ὅτι ἐγνώριζον τῶσον καλὰ ὅλας τὰς πραγματικὰς περιστάσεις τοῦ θανάτου τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ ὅτι ἐξετέλεσα ταξείδιον πολλῶν χιλιάδων χιλιόμετρον ὅπως γνωρίσω ἐκτενέστερον τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐγγλήματος.

Χωρὶς νὰ ἐξηγητῆ τὰ πάντα, ἐμάντευσε νομίζω τῶρα τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀφοῦ διατηρεῖ τὸ δακτύλιον τοῦ γάμου τῆς, εἶνε ἀπόδειξις ὅτι γνωρίζει καὶ ὅτι παραδέχεται ὅτι εἶνε νυμφευμένη, καίτοι μὴ ἐνθυμῶμένη ἴσως καλῶς τὰς περιστάσεις, ἀλλὰ τίς παρουσταίεται ἐνώπιόν τῆς ὡς σύζυγός τῆς, ἐάν δὲν εἶμαι ἐγὼ; Ναί, θὰ ἐφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο σκεπτομένη καὶ ἐρευνῶσα τὴν θέσιν τῆς καὶ αἰσθάνομαι ὅτι πλησιάζει ἡ ὥρα καθ' ἣν θὰ γνωρίσω ἐάν ὁ ἱερός δεσμός μας, ἂν τὸν γνωρίζῃ, εἶνε δι' αὐτὴν ἀφορητὴ χάρις ἢ λύπη. Αὐρίον θὰ τῆς εἶπω τὰ πάντα, θὰ τῆς εἶπω διὰ πόσον παραδόξου τρόπου αἰ δύο ὑπάρξεις μας εἶσι συνδεμέναι ἢ μία μετὰ τῆς ἄλλης. Ὅπως ἀποκτήσω τὴν ἀγάπην τῆς θὰ συνηγορήσω ὑπὲρ ἐμοῦ παραθέστατα, θὰ τῆ ἐξηγήσω πῶς ἀνεπαίσθητος ἔπεσα εἰς

τὴν παγίδα ἣν μοὶ ἔστησεν ὁ Κένερης, ὅτι δὲν ἤμην ποσὺς ἀξίως καταδικῆς διότι τὴν ἐνθυμῆσθην, εἰς τοιαύτην διακοσμητικὴν κατάστασιν ἐν ἣ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρνηθῆ τὴν συγκαταθέσιν τῆς. Ὅθι τῆς εἶπω πάντα ταῦτα καὶ εἶπειτα θὰ περιμένω τὴν ἀπόφασιν ἐκ τοῦ στόματός τῆς.

Δὲν θὰ ἐπιτακασθῶ καθ' ὅλου τὰ νόμιμα δικαίωμάτα μου, θὰ τὴν ἀφήσω ἐλευθέραν, θέλω μόνον ὁ ἔρος νὰ τὴν συνδέσῃ μετ' ἐμοῦ. Ἐάν δὲν δύναται νὰ με ἀγαπᾷ, θὰ ἀπομακρυνθῶ ἀπ' αὐτήν, καὶ ἂν μ' ἐκφράσῃ τοιαύτην ἐπιθυμίαν, θὰ προσπαθῶ ν' ἀκούρω τὸν γάμον μας. Ἀλλ' ὁποῖα καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀπόφασίς τῆς, ἐάν μείνῃ σύζυγος ἐνώπιόν μου, ἢ ἐάν γίνῃ πραγματικῶς τοιαύτη, ἢ ἐάν πᾶς δεσμός διαλυθῇ μεταξὺ μας, τὸ μέλλον τῆς εἶτε ἐν γνώσει εἶτε ἐν ἀγνοίᾳ τῆς θὰ μείνῃ τὸ κύριον μελήμα μου. Αὐρίον περὶ τοιαύτην ὥραν, ἡ τύχη μου θ' ἀπορασισθῇ. Μετὰ τὰς ἀξίους ταύτας ἠθέλησα ν' ἀναπαυθῶ ὀλίγον, ἀλλὰ δὲν εἶχον διάθεσιν νὰ κοιμηθῶ. Πολλάκις ἀνεπόλουν τὰς τελευταίας λέξεις τῆς Παυλίνης καὶ προσεπάθουν νὰ μαντεύσω τὴν σημασίαν των, διερχόμενος ἀλλήλοισι δόχως ἐκ τῆς ἐλπίδος εἰς τὸν φρόνον καὶ ὑπομένων ἀληθείας βεβασίως. Ἐρώτων ἐμαυτὸν πῶς ἡ Παυλίνα δὲν μοὶ ἀπέτεινε ἐρωτήσεις, ἀν ὑπόπτευσεν τὴν ἀλήθειαν, πῶς ἠδύνατο νὰ διέλθῃ μακρὰς ὥρας μετ' ἐμοῦ, ἀν ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ἡ σύζυγός μου, χωρὶς νὰ μ' ἐρωτῆσῃ διὰ ποίου τρόπου εἶνε γίνε; Αἱ λέξεις αὐταὶ ἐσήμαινον ὅτι ἐροῦσθε νὰ μάθῃ αὐτὸ ὅπερ προέβλεπον.

Ἐπεθύμει τὴν ἐλευθερίαν ἢ ἐπεθύμει πλήρη λήθησιν τοῦ παρελθόντος; Οὕτω συννοοῦντο αἱ σκέψεις μου, αἵτινες με καθίστων πολὺ δυστυχῆ.

Βεβαίως καὶ πολλοὶ ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν πρόκειται νὰ μάθωσιν ἐάν ἡ πρότασις αὐτῶν εἶνε δεκτὴ ἢ ὄχι, ἠσθάνθησαν τὴν αὐτὴν στενοχωρίαν ἀλλ' οὐδεὶς βεβαίως πρὸ ἐμοῦ εὐρέθη εἰς τὴν θέσιν μου, περιμένων τὴν ἀπάντησιν, εἰς πρότασιν γινομένην πρὸς ἐκείνην ἥτις εἶνε ἡδὴ σύζυγός του.

Ἡ ὥρα ἦτο προκεχωρημένη, ὅτε ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ μεμονωμένου περιπάτου μου. Διήλθον ὑπὸ τὸ παραθύρον τῆς Παυλίνης, ἔστην καὶ ἐνῶ τὸ ἔβλεπον ἠρώτων ἐμαυτὸν ἐάν ἡ Παυλίνα δὲν ἠγρύ

Μοί είπον ότι είχαν εξέλθῃ, με ἐπιπροσφύρασαν περί τῆς διευθύνσεως ἣν εἶχε λάβει καὶ οὕτω ἀμέσως ἐστρέψα τὰ βήματά μου πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Τὴν εὖρον περιφερομένην ἀργὰ καὶ ἔχουσα τὸ βλέμμα κάτω. Μ' ἐχαίρειται μετ' τὸ σύνθημα γλυκὺ καὶ ἠσυχον ὕψος τῆς καὶ ἐβαδίζομεν εἰς πλῆσιον τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ ματαίως ἐζήτησαν τὸ βόδιον μου ἐπ' αὐτῆς. Προσεπάθουν νὰ παρηγορηθῶ μετ' τὴν ἰδέαν ὅτι ἴσως ἡ Παυλίνα δὲν τὸ εὗρεν, μόνον τοῦτο ἤμην λίαν τετρακνημένος.

Ἄλλὰ μοὶ ἐπεφυλάττετο καὶ πικροτέρη ἀνακάλυψις. Ἡ Παυλίνα δὲν ἔφερε χειρόκτιτα καὶ ἐκράτει τοὺς δακτύλους τῶν λεπτῶν χειρῶν τῆς ἐμπροσθεν ἐσταρωμένους.

Εὐρισκόμην ἀριστερόθεν καὶ ἀμέσως παρετήρησα ὅτι ἡ ἀριστερὰ αὐτῆς χεὶρ δὲν εἶχε πλέον τοὺς δακτύλους. Ὁ μικρὸς χρυσοῦς κρίκος, ὅστις ἔλαμψε μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου ὡς φλόξ πλήρης ἐλπίδος, ἔλειπεν.

Δὲν ὑπῆρχε πλέον οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν καὶ τίς ἠδύνατο νὰ λανθασθῇ; πρὸ πάντων μετὰ τὰς λέξεις ἃς εἶχε προφέρει ἡ Παυλίνα τὴν παραμονὴν. "Ἐξέυρεν ὅτι ἦτο ἡ σύζυγός μου, ἀλλ' ἐπίθιμι: νὰ βίβῃ μακρὰν αὐτῆς τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου.

Ἡ Παυλίνα δὲν με ἠγάπα! Καθόσον ἡ ἀλήθεια ἐξετυλίσατο βαθμηδὸν εἰς τὸν νῦν τῆς, ἀπηλλαγμένον τῶρα τῆς ἀχλύος τοῦ παρελθόντος, ἐφαίνετο ὅτι συνρθεῖτο λύπην καὶ τῶρα δετὴ ἀνάμνησις τῆ ἐπανηθήεν, ὃ πόθος τῆς ἦτο νὰ λησμονήσῃ. Τοὺς δακτύλους εἶχεν ἀφαίρεισει ὅπως ἐνόησα, χωρὶς νὰ τὸ εἶπῃ ἡ ἰδίαν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ σύζυγός μου. Διατί λοιπὸν νὰ τὴν ἐρωτήσω; Ἡ ἀπάντησις εἶχε δοθῆ πρὶν γίνῃ ἡ ἐρώτησις. Παρετήρησεν ὅτι εἶχον τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς, καὶ κατεβίβασα τὸ βλέμμα χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν. Ἐπιθύμει ἴσως νὰ με ἀπαλλάξῃ τῆς ὀδύνης δυσχεροῦς ἐξηγήσεως, καὶ βεβαίως ἐάν εἶχον τὸ θάρρος, τὸ καλλίτερον ἦτο νὰ τὴν ἐγκαταλείψω τὸ ταχύτερον ὅπως ἀπομακρυνθῶ αὐτῆς καὶ μὴ ἐπιστρέψω πλέον.

Λυπημένος καὶ ἀποθεωβούμενος μετὰ τὴν ἀπελπιστικὴν ἀνακάλυψιν, ἦν ἕκαστον πρὸ ὀλίγου, παρετήρησα δυστυχῶς καὶ μεγάλην ἀλλαγὴν εἰς τοὺς τρόπους τῆς Παυλίνας πρὸς ἐμέ.

Δὲν ἦτο πλέον ἡ ἰδίαν, ἐπῆλθε τί μεταξύ μας, τί, ὅπερ εἶχεν ἐντελῶς ἀφαίρεισει τὴν φιλικὴν ἀφίλειαν τῶν παλαιῶν μας σχέσεων καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐπῆλθε προσπεποιημένη εὐγένεια. Ἡ προσοχὴ καὶ ἡ ἀμφιβολία ἀνεφαίνοντο τῶρα εἰς πᾶσαν λέξιν τῆς ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὰς ἰδικὰς μου.

Διήλθομεν ὡς συνήθως τὴν ἡμέραν μαζύ, ἀλλ' ἡ συνάφεια αὕτη ἐπὶ ὀλόκληρον ἡμέραν ὑπῆρξεν ὀχληρὰ δι' ἀμφοτέρους, τοσοῦτον ὃ πρόπος τῶν σχέσεών μας μετεβλήθη φεῖ! ἀπὸ τῆς χθὲς.

Τὴν ἀκόλουθον νύκτα ἀπεκοιμήθην ἐντελῶς δυστυχῆς ἡ ἀμοιβὴ τὸσον ἐλπίδων καὶ προσπαθειῶν μοὶ ἀφρηθῆ καθ' ἣν στιγμὴν ἤλπιζον νὰ τὴν κατακτῶ. Πολλὰ ἡμέρας παρήλθον οὕτως. Οὐδὲν ἐκ μέρους τῆς Παυλίνας, οὐδὲν μοὶ παρέσχε τὴν ἀπόδειξιν εὐνοικωτέρας πρὸς ἐμέ διαθέσεως.

Μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποστῶ ἐπὶ πλέον τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πραγμάτων. Ἡ Πρισαίλλα ἢ ἡ ὀδυνηρὰ εἶχεν ἀνακαλύψει τὴν ἐπελθούσαν μεταβολὴν μετὰ κακομετεχειρίζετο εἰς βαθμὸν τοῦ ν' ἀπολέσω τὴν ὑπομονὴν μου. Μοὶ εἶπε ὅτι ἐφρόνει τόσον ἀναφανδὸν ὥστε ὑπόπτευσεν μήπως ἐπραγματοποίησε τὴν ἀπειλὴν τῆς λέγουσα τὰ πάντα εἰς τὴν Παυλίαν καὶ ἤρχισα νὰ νομίζω ὅτι ἡ ἀποτυχία μου ἔπρεπε ἴσως ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἄκαιρον καὶ πρόωρον ταύτην ἐκμυστήρευσιν. Τὰ πάντα θὰ εἶχον βαδίσει ὡς ἐπιθυμοῦν ἐάν εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν μου μίαν ἐβδομάδα ἢ δεκαπέντε ἡμέρας ὅπως κατακτῶ τὴν καρδίαν τῆς συζύγου μου.

Ἐνόμιζον ὅτι ἦτο δυστυχὴς καὶ ὅτι ἡ παρουσία μου τὴν ἐτάραττεν. Βεβαίως δὲν ἐζήτην νὰ με ἀποφύγῃ καὶ μάχιστα ἤρχετο ὡσείως τὴν ἐκκλῶν, με ὑπακοὴν ἣτις μοὶ ἐνεθιμίζε κατά τι τὴν ὑπακοὴν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἃς ἤθελον νὰ λησμονήσω, ἀλλὰ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἡ ἀπουσία μου θὰ καθίστα τὸν βίον τῆς ἡσυχώτερον καὶ εὐτυχιστέρον.

Ἐπεφάσα λοιπὸν ν' ἀναχωρήσω. Ἄλλ' ἔπρεπε ταυτίη ἀπόφασιν νὰ πραγματοποιηθῇ ἀμέσως, καὶ ἐπομένως ἀπεφάσισα ἀμέσως τὴν ἐπαύριον νὰ τὴν ἐκτελέσω.

Προτοιμασθῆν καὶ προσδιώρισα τὴν ὥραν καὶ τὴν ἀναχωρητικὴν τῆς ἀναχωρησεῶς μου. Εἶχον οὕτω πολλὰς ὥρας τῆς πρωίας ὅπως δώσω τὰς τελευταίας μου ὀδηγίας εἰς τὴν Πρισαίλλα καὶ ἀποχαίρετῶς διὰ παντός τὴν σύζυγόν μου. Δὲν ἠδύναμην ν' ἀναχωρήσω χωρὶς νὰ τῆ δώσω ἐξηγήσεις τινὰς δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ τῆ προξενήσω λυπηνὴν ἡμιλίαν πρὸς αὐτὴν διὰ τὸν γάμον μας, ἀλλὰ ἔπρεπε ἐν τούτοις νὰ τὴν πληροφορήσω ὅτι ἡ παρουσία τῆς δὲν ἦτο πλέον οἷον τὴν ἐνόμιζεν, νὰ τῆ εἶπω ὅτι τῆ ἔμενεν ἀρκετὴ ὅπως ζῆσῃ εὐπρεπῶς. Ἄλλως τε καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ ἐφρόντιζον περὶ αὐτῆς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς, καὶ διενθετῶν οὕτω τὰς ὑποθέσεις θὰ τὴν ἀπεχαίρετον διὰ παντός!

Ἄφου ἐτελείωσα τὸ πρόγευμά μου, ὅπερ μόλις ἠγγίσα διὰ τῶν χειλέων, διευθύνθη πρὸς τὴν Παυλίαν, ἣτις δὲν ἐγνώριζεν εἰσέτι τὴν ἀπόφασιν μου. Τὴν ἔλαβον ἐκ τῆς χειρὸς καὶ συγκαρτῶν ἐμαυτὸν προσεπάθησα νὰ ἐκβάλλω τὰς λέξεις ἐκ τῶν χειλέων μου.

—Ἦλθον νὰ σὰς ἀποχαίρετῶς, εἶπον ἀναχωρῶ σήμερον διὰ τὸ Λονδίον.

Δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἠσθάνθη τὴν χεῖρά τῆς τρέμουσαν ἐν τῇ ἰδικῇ μου δὲν ἐτόλμων νὰ τὴν ἀτενίσω.

—Ναί, ἐμεινα ἐδῶ ἀρετὸν καιρόν, ἐξηκολούθησα λέγων καὶ προσπαθῶν νὰ ἡμιλιῶ ἀταράχως, ἀλλὰ τῶρα σπουδαίαι ὑποθέσεις με καλοῦσιν εἰς Λονδίον.

Ἡ Παυλίνα δὲν ἐφαίνετο καλά, αἰ παρεῖται τῆς ἡσάν ὠρτότερα ἀφ' ὅτι τὰς εἶδον ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς μου, ἐφαίνετο ἀδύνατος καὶ ἀσθενής, ἡ παρουσία μου βεβαίως τῆ ἦτο βόσκανος τῶρα. Δυστυχῆς πλάσμα, θὰ σὲ ἀπαλλάξω αὐτῆς ὀσονόπως!

Παρετήρησεν ὅτι περιμένω ἀπάντησιν, ἐπανεύρε τὴν φωνήν, ἢλλ' αὕτη εἶχεν ἀπολέσει τὸν ζῶηρον αὐτῆς ἦχον.

—Πότε θὰ ἀναχωρήσετε; ἦτο τὸ μόνον ὅπερ μοὶ εἶπεν, οὐδὲν πλέον.

—Ἀναχωρῶ διὰ τῆς ἀμειστουχίας τῆς μεσημβρίας μοὶ μένουσιν ἀκόμη ὀλίγη ὥρα καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἡ ἐσχάτη συνέτευξις μας, θέλετε νὰ περιπατήσωμεν μέχρι τοῦ δάσους;

—Τὸ ἐπιθυμοῦμαι;

—Ἐάν δὲν σὰς δυσχεροῦσθ, ἐπειδὴ ἤθελον νὰ σὰς ἡμιλήσω περὶ τῶν ἀφορώντων ὑμᾶς, δηλαδὴ περὶ τῆς τακτοποιήσεως χρηματικῶν ὑποθέσεων, προσέθηκα ὅπως τῆ διαβεβαίωσω ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φοβηθῆται συνομιλῆαν ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου.

—Ἀμέσως ἐρχομαι, εἶπεν ἐγκαταλείπουσα ἐσπευσμένως τὸ δαμάτιον.

Περιμένον ἡ Πρισαίλλα εἰσῆλθε μετ' ὀλίγον, μοὶ ἐξέβλεψεν ὠργισμένον βλέμμα, ὅπερ ἐκ μέρους τῆς δὲν εἶχε λόγον.

Οἱ σύντομοι καὶ σκληροὶ λόγοι τῆς μοὶ ἐνεθιμίζον τὸν ἦχον τῆς φωνῆς τῆς κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν μου ὅτε ἐσφάλλον καὶ με ἐπέπληττεν.

—Ἡ δεσποινὴς Παυλίνα σὰς παρακαλεῖ νὰ μὴ τὴν περιμενῆτε καὶ νὰ παγινήτε ἐμπρός, θὰ σὰς συναντήσῃ εἰς τὸ δάσος.

Ἐλαβον τὸν πῖλον μου καὶ ἠτοιμαζόμεν νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Παυλίνας. Ἡ Πρισαίλλα δὲν εἶπε λέξιν ἀποδεικνύουσαν ὅτι ἐγνώριζε τὴν προσεχῆ ἀναχωρήσιν μου, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐξηρῶμην μοὶ εἶπε μετὸν παραγγλισμένον «Κύριε Γιλβέρτε, ἦσε πολὺ πλέον ἀνόητος ἀφ' ὅτι τὸ ἐνόμιζον.»

Πῶς νὰ ὑποφέρω τοιαύτην φράσιν, ἔστω καὶ ἀπὸ στόματος γραίας ὑπηρετρίδας, ἐστρέψα ἀμέσως πρὸς αὐτὴν ὅπως τὴν ἐπιπλήξω, ἀλλ' ἡ Πρισαίλλα ἀπλούστατα μ' ἔκλεισεν οὕτως εἰπεὶ τὴν ἦσαν κατὰ πρόσωπον. Ἀνεχώρησα σιωπηρῶς ἄλλως τε τὸ δυσχεροῦτον τοῦτο ἐπεισῆδιον ἦτο μηδαμινόν, συγκαρνόμενον πρὸς τὰς ἄλλας μου δυσχεροῦσας.

Δὲν εἶχον βεβαίως τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἐνοήσῃ ἡ Πρισαίλλα τὴν λεπτότητα τῆς θέσεώς μου καὶ τὰ κισθήματα ἅτινα μοὶ ὑπηγόρευον τοιαύτην συμπεριφορὰν. Ἄλλως τε πρέπει νὰ τὴν ἐπανίδω καὶ νὰ ἔχω διεξοδικὴν συνέντευξιν μετ' αὐτῆς πρὶν ἀναχωρήσω.

Τὸ δάσος καθὼς τὸ ὄνομάσαμεν, εὕρισκετο εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἐπὶ τῆς κατοφερείας τοῦ λόφου, τὸ εἶχον ἀνακαλύψει τυχαίως κατὰ τοὺς περιπάτους μας. Στενὸν σπανίως συγκαζόμενον καὶ κεχαρμένον ἐντὸς τοῦ δάσους ὠδήγει πρὸς μέρος ὅπου τὰ δένδρα ἠραιωμένα ἐπαρουσίαζον λαμπρὰν θέαν ἐπὶ τοῦ ἀπέαντι βράχου καὶ τοῦ ἐλικοειδοῦς ποταμοῦ τοῦ βέοντος διὰ τῆς κοιλάδος.

Ἦτο τὸ προσφιλέστερον εἰς ἐμέ ἐρημικὸν μέρος ἐκεῖ ἐπὶ μακρὰς ὥρας συνομιλήσα μετὰ τῆς Παυλίνας, ἐκεῖ εἰς τὰ ὄνειρά μου εἶχον ἐκφράσει ἐρωτικούς λόγους, οὓς τῆ ἀληθεῖς ἐπιθυμοῦν νὰ δυνηθῶ νὰ εἶπω ἐκεῖ περιέμενον τὴν Παυλίαν ὅπως τὴν ἀποχαίρετῶς διὰ παντός!

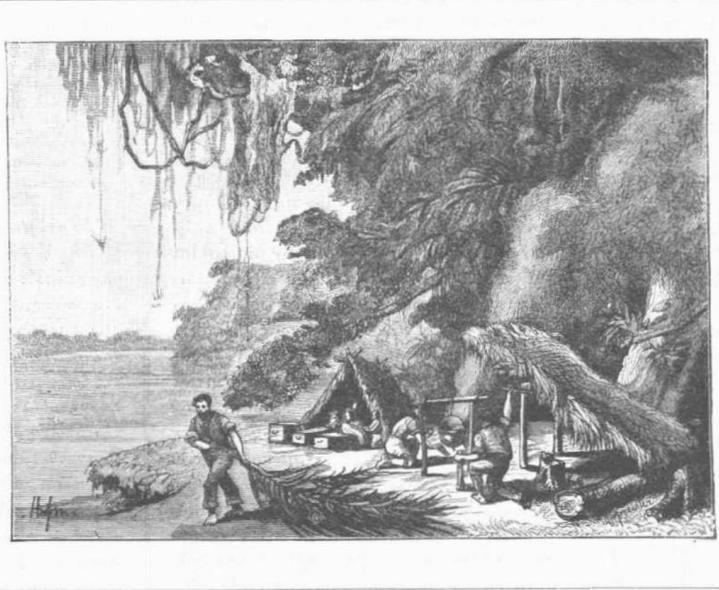
(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΑΤΟΙΚΙΑΙ

ΕΝ ΒΡΑΣΙΛΙΑ.

(μετὰ εἰκόνας)

Μετὰ τὸν γαλλοπρωσικὸν πόλεμον ἐπέδθη ἡ Γερμανία εἰς ἔδρυσιν ἀποικιῶν ἐν χώραις ἀποκείντοις. Μεταξὺ τῶν τοιούτων ἀποικιῶν καταπληκτικὴν πρόσθεσιν ἐπέδειξαν αἱ ἀποικίαι αἱ ἰδρυθεῖσαι ἐν Βρασιλίᾳ, ὧν ὁ πληθυσμὸς ἀπὸ ἐπτά χιλιάδων ψυχῶν, ἃς ἠριθμοῦν ἐν ἔτει 1872, ἀνέρχεται σήμερον εἰς εἰκοσι χιλιάδας. Ἐσχάτως εἰς τῶν λογίων Γερμανῶν, ζηλωτῆς ἐνθεοματῶν τοιούτων ἀποικισέων, περιέγραψε διὰ τοῦ γλαφυροῦ αὐτοῦ καλλήμου τὰς ἐντυπώσεις του ἐν τῇ ξένη ἐκείνη χώρᾳ, ἐν ἣ εὐρέθη ἐν μέσῳ συμπαιτριῶν τού. Ἐκ τῆς περιγραφῆς ταύτης ἀποσπόμεν περιουσιῶς τινὰς, τὰς μάλλον ἐνδιαφερούσας.

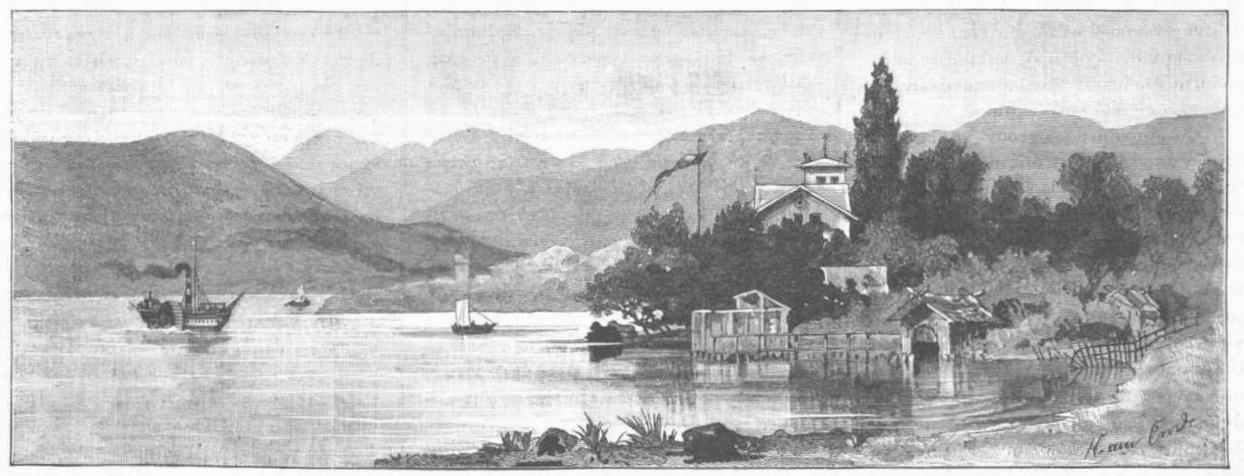

ΕΝ ΒΡΑΣΙΛΙΑ.

Μετὰ πλοῦν ἐβδομήκοντα ὅλων ἡμερῶν προσορμίζεται τὸ πλοῖον μετὰ τῶν ἀποικῶν εἰς τὸν λιμένα Ἰτακίαν, ἐνθα ἰδρῦθη ἡ κυριώτερη γερμανικὴ ἀποικία. Ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐκπεληγμένου ἀποίκου ἐμφανίζεται ἡ νέα πατρις ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρότητι τοῦ τροπικοῦ κλίματος. Ἡ ἀποβίβασις ἄρχεται πάντες δὲ εἰνε εὐχαριστημένον, ὅτι ὁ μονότονος πλοῦς ἐπερατώθη καὶ ὅτι ἀπὸ ἀλλοτρίων τοῦ ἐν τῷ πλοίῳ στενωγῶρου βίου. Βαθυμῶν ἀποβιβάζονται καὶ αἱ ἀποικίαι τῶν ἀποικῶν. Ἡ κυριώτερη ἀποικία κείται εἰς μακρὰν ἀπὸ τοῦ λιμένος ἀπόστασιν παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ. Οἱ ἀποικοὶ εὕρισκον καταλύματα ἐτοιμασθέντα αὐτοῖς παρὰ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις μισθοδοτεῖ καὶ ἰατρὸν, ἀναγκαϊότατον ἐν χώρᾳ, ἐν ἣ οἱ περτοὶ προσ-

βαλλοῦσι συχνότατα τοὺς ἐρχομένους ξένους. Ἄφ' οὗ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἀνακαυθῶσιν οἱ ἀποικοὶ, ποιοῦσιν ἐκδρομὰς εἰς τὰ περίετρα ἐκλογὴν καταλλήλου θέσεως, ἐν ἣ νὰ ἰδρῦσιν τὰ οἰκήματά των. Καὶ μέχρι μὲν τῆς εὐρέσεως τοιαύτης θέσεως, ἡ κυβέρνησις τῆς Βρασιλίας συντηρεῖ καὶ τρέφει τοὺς ἀποίκους ἅμα ὅμως οὕτως ἐγκατασταθῶσι, καίε ἡ ἐπιχορηγήσις αὐτῆ καὶ ὁ ἀποικὸς ὀφείλει νὰ συντηρῆται ἐξ ἰδίων. Τότε ἄρχεται ἡ δυσκολώτερα καὶ ἐπιπονωτέρα ἐργασία διὰ τὸν ἀποικόν, ἀπαιτοῦσα ἐνίοτε δύο ἢ τριῶν ἐτῶν κόπους. Εὐτυχῆς ὁ ἀποικὸς ἐκεῖνος, ὅστις εἶχε μετ' ἐαυτοῦ τίναν δυνάμενα νὰ βοηθήσῃ αὐτόν, διότι τὰ πάντα πρέπει νὰ ἐτοιμασθῶσι, τὰ πάντα νὰ οἰκονομηθῶσιν. Ἐν πρώτοις κατασκευάζεται οἰκίος ἢ μάλ-

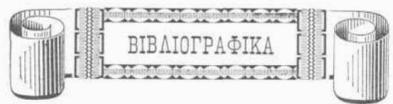
οικίαν του προϊόντων τῆς γῆς καὶ ἀποκτῆ εὐζωίαν καὶ εὐημερίαν. Προσθετὸν εἰς τοῦτο ὅτι ἀπολαύει ἐντελοῦς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ὅτι εἶναι ἀπηλλαγμένος φόρων, ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως κτλ. καὶ ὅτι αἰσθάνεται τὸ εὐχάριστον αἰσθημα τῆς ἰσότητος καὶ ἀνεξαρτησίας. Ἐν ταῖς ἀποικίαις ταύταις τὰ ἐγγλήματα εἶναι σπανιώτατα, ὅπερ ὀφείλεται οὐ μόνον εἰς τὸ φιλεργον τῶν γερμανῶν ἀποικῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σχεδὸν παντελῆ ἔλλειψιν οἰνοποιλείων καὶ ζυθοποιλείων. Τὸ σπάνιον τοῦτο φαινόμενον τῆς μὴ ὑπάρξεως τοιούτων καταγωγῶν τῆς διαφθορᾶς καὶ ἐξαχρεώσεως δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀρκαίαν κατοικίαν τῆς χώρας καὶ εἰς τὸ μεμονωμένον τῶν κατοικῶν. Ὅταν ἐκ τῶν μοναχικῶν τούτων ἐπαύλειον σχηματισθῇ χω-

ΕΠΑΥΛΙΣ Γ. ΕΒΕΡΣ.

ρόν ἢ πόλιν, τὰ οἰκονομικὰ θὰ ποιήσῃ τὴν ἐμφανίσιν των καὶ τότε οἱ ἄποικοι ἐπιδημιάζουσι εἰς τὴν οἰκονομίαν, ἢν ὁ Γερμανός, ὡς γνωστόν, ἀγαπᾷ, θέλουσι παραμελήσει καὶ τὰ συμφέροντά των τὰ ἀτομικὰ καὶ τὴν ἐργασίαν των.

Ἐξίρεισιν τοῦ κανόνος τούτου ποιεῖ ἡ ἀποικία, περὶ ἧς ἐν ἀρχῇ εἶπομεν, καὶ ἦν προστατεύει αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις τῆς Βρασιλίας. Ἐν τῇ ἀποικίᾳ ταύτῃ, ἦν οἱ Βρασιλιανοὶ ὀνόμασαν *Βρούσκην*, οἱ δὲ Γερμανοὶ *Βλουμένκου*, τὰ πάντα ἐτακτοποιήθησαν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἰδρυθήσαν ἑταιρία σκοποβολῆς καὶ φθικὰ ἀναγνωστήρια, λέσχαι, ἐν αἷς δίδονται χροαὶ καὶ ἐσπερίδες, ὧν μετέχουσι καὶ Βρασιλιανοὶ ἐκ τῶν περιχώρων. Ἡ ἀποικία αὕτη καίτοι ἐν θέσει εὐφρόν καὶ ὑγιεινῆ ἐν μέσῳ ἐκτετακμένων ἀγρῶν καὶ πληθίων πυκνῶν δασῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ ἐν αὐτῇ κατοικοῦντες διάγουσι βίον ἄνετον καὶ εὐδαίμονα.

A. Dühr, μετάφρασις τοῦ Hermann und Dorothea τοῦ Goethe.

Ἐκ τῶν νεωτέρων φιλολογῶν ἐκεῖνον ἦτις γνησιώτερον πασῶν τῶν ἄλλων ἀνεβαλεν ἐκ τῆς μουσοφουσε ὀρίξης τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐστὶν ἀναμφισβητήτως ἡ Γερμανικὴ, ἦτις καὶ βαθύτατα ἐνεσκυλινε εἰς τὴν μελέτην τῶν κλασικῶν συγγραμμάτων καὶ ποιητῶν, καὶ ἰδίως ἐν τῇ ποιήσει εἰς ἐκεῖνων τὸ ὕψος καὶ τὴν ἐντέλειαν ἠγωνίσθη, καὶ κατώρθωσεν οὐ σπανίως ν' ἀρθῇ, καὶ αὐτὴν αὐτῶν τὴν προσφωδιαν παραδεχθεῖσα καὶ καλλιεργήσασα.

Μεταξὺ τῶν γενικῶς θαυματούμενων ἀριστουργημάτων τοῦ Γαίτου δύο πρὸ πάντων ὑπάρχουν, εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν ὑπερὸ πᾶν ἄλλο φιλολογικὸν προῖον ὑπαγόμενα, τὸ δράμα Ἡ ΦΙΓΕΝΕΙΑ, καὶ τὸ ἔπος Ο ΑΡΜΙΝΙΟΣ καὶ Ἡ ΔΩΡΟΘΕΑ. Ὁ ἀναγινώσκων αὐτὰ διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν μεταφράσεις ἀπολεσθέντων πρωτοτύπων τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Ὀμήρου.

Ἀλλὰ δυνάμεθα σχεδὸν νὰ εἰπῶμεν ὅτι δὲν ἀπολέσθησαν ἀμεταστρεπτεῖ. Πρὸ τινῶν ἐτῶν (τῷ 1861) ἐδημοσιεύθη ἀνωγύμως εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τοῦ Γαίτου ἡ Φιγενεία ὅπως δ' ἐπ' ἐσχάτων ἐν Φρειδελάνδη τοῦ Μεκλεμβούργου, πεντεκαιογδοκονταέτης καθηγητῆς ὁ *Αὔγουστος Δῦρ* (Dühr), ἐξέδωκε τοῦ Ἀρμινίου καὶ τῆς Δωροθέας καλλιπεσστάτην ἑλληνικὴν μετάφρασιν εἰς ἐξαμέτρους, ὧν οἱ πλείστοι δύνανται νὰ ἐκληθῶσιν ὡς ἀνύκοντες εἰς εἰκοστὴν πλείμτην τινὰ θαψοδιαν τῆς Ὀδυσσεΐας. Εἰς τὸ ἔργον ὅμως τοῦτο ὁ σοφὸς Ἑλληνιστὴς εἶχε ν' ἀντιπαλαίῃ πρὸς ἔτι μείζονα δυσκολίαν

ἃς ἀξιεπαίνως ἐνίκησεν ὁ μεταφραστὴς τῆς Φιγενείας, καθ' ὅσον ἡ μὲν Φιγενεία ἐστὶν καὶ μένει ἡ γνησία, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, τὰ ἦθη καὶ τὴν διάνοιαν, Ἑλληνικῶν ἀρχαίων χρόνων τοῦ Σοφοκλέους, τὴν προπατορικὴν μόνον αὐτῆς γλῶσσαν ἀποβαλοῦσα, ἦν ἀνέλαβε νὰ τῇ ἐπαναφέρῃ ὁ μεταφραστὴς ὡς ὅμως πρὸς τὸν Ἀρμινίον καὶ τὴν Δωροθέαν, τέκνα καὶ τροφίμους τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, εἶχεν ὁ μεταγλωττίσας πλὴν τῶν λοιπῶν καὶ τὴν πρόσθετον δυσκολίαν τοῦ νὰ εἰσδύσῃ εἰς γλῶσσαν Ὀμηρικὴν ὅ,τι ἦν τοῖς ἠρωϊκοῖς χρόνοις ἀγνωστον καθόλου καὶ ξένον. Κατώρθωσε δὲ τοῦτο ἀξιολογώτατα, καὶ ἀντὶ 2 μαρκῶν δύναται τις νὰ ἔχη ἐν τῶν θαυμασιωτάτων προϊόντων τῆς κλασικῆς Μούσης τοῦ Γαίτου εἰς ἡν γλῶσσαν θὰ συντάττειν αὐτὸ ὁ ποιητὴς, ἂν εἴχῃ τοῦ καθηγητοῦ Δῦρ τὴν Ἑλληνομάθειαν.

Ἐπὶ τῷ κέρδει τούτῳ τῆς ἡμετέρας φιλολογίας δυνάμεθα οἱ Ἕλληνες νὰ ἐγκωμιάσῃμεθα, ὡς εἰς βλέπωμεν ἐπανερχόμενα εἰς τὰ Μουσεῖα ἡμῶν τὰ κρούφα ἐξαγόμενα τῆς Ἑλλάδος ἀριστοτεχνήματα τοῦ Φειδίου ἢ Πραξιτέλους.

A. P. Παγκαθῆς.

ΔΙΑΤΙ ΔΕΝ ΗΜΕΘΑ ΕΥΤΥΧΕΙΣ.

Κοινωνιολογικὴ μελέτη

ὑπὸ

ΚΑΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

[Συνέχεια. Ἰδεεὶ πρὸς ἀρχαίαν.]

Ἡ ἀνάγκη τάχα νὰ καταναλίσκῃ τὰ ἐνέα δέκατα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὁ δυστυχὴς θνητὸς παρασκευάζων τὴν τροφήν, τὴν κατοικίαν, τὸν ἱματισμόν καὶ τὰ λοιπὰ μέσα τῆς συντηρήσεως, ἐνθ' ἀξίολογα ἢ φύσις, ἐὰν ἦτο προνοητικὴ καὶ κυρίαρχος, ἠδύνατο ὅλα ταῦτα, οἰκίας, σκευῆ, φαγητὰ, ἀμάξια, μέγαρα, θεράποντας κλπ. νὰ τὰ παράγῃ οἰκοθεν καὶ αὐτομάτως, ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀχρηστων πραγμάτων διὰ τὸν ἄνθρωπον; Ἡ τοῦλάχιστον διατὶ νὰ μὴ κίχῃ τὸ ἀπλούστερον πάντων; διατὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴ γεννᾶται εὐθύς ἀπὸ κοιτίας μητρὸς ἄρτος καὶ ἐντέλης, μὲ βεδιγκόταν λ. χ. καὶ ὑποθήματα καὶ λαμοδιέτην, καὶ — ἂν θέλετε μάλιστ' — μὲ 100,000 φράγκων ἐτήσιον εἰσόδημα;

Καὶ ἐπὶ τοιοῦτων κατ' ἀναλογίαν ἐπιχειρημάτων ἡ κριτικὴ τῶν ἀπαισιοδοξῶν καὶ δυσρηστημένων ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς, ἀνάγουσα τὰ πάντα ἀνεξαρτέτως εἰς τὰς ὀρέξεις τῆς ἀνθρωπίνης ἀπληστίας καταλήγει εἰς τὸ ἀπελπιστικὸν συμπέρασμα ὅτι ἡ φύσις οὔτε πρόνοιαν οὔτε συνείδησιν οὔτε γνῶσιν τῶν ἔργων τῆς κέκτηται, ἐπομένως ὁ ἄνθρωπος εἰμαρταὶ νὰ φέρῃ ἐπ' ὧμων καὶ νὰ κληροδοτῇ εἰς γενεὰς γενεῶν τὴν κατάραν καὶ τὴν φρίκην τῆς ὑπέρβειος!...

B.

Αἱ δύο ὄψεις τῆς ζωῆς. — Ἡ σκιερὰ καὶ ἡ φωτεινὴ ὄψεις τῶν πραγμάτων. — Τὸ ἀνθρώπινον ἔργον ἀπέκλειται τῆς δημιουργίας. — Τὸ ἀνέκλιτον συμβῆλαιον τῆς ζωῆς καὶ τῆς φύσεως. — Ἡ ὑποκρούσις καὶ δικαιοσύνη τῆς ἐν τῇ γῆ ὑπέρβειος ἡμῶν. — Συνδύασις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν φύσιν καὶ πρὸς ἑαυτόν. — Ἡ ἐπιγνώσις ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἐκτὸς κόσμου ὡς ὅρος τῆς εὐδαιμονίας ἐκάστου. — Ποικιλία περὶ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀγαθῶν. — Φανταστικὴ καὶ θετικὴ εὐτυχία.

Ἄλλ' ἐγὼ, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα, ἔχω τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀδικαιεστον πεποιθῆσιν νὰ εἶπω πρὸς ὅλους αὐτοὺς τοὺς ὑποχονδρῶν καὶ μεμφίμοιους πεισιθανάτους, καὶ ἐν ἀκόμῃ τοὺς εἶρω πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου ἐτοιμοῦ, ὡς οἱ ἦραες πᾶν ἀπὸ σκηνῆς τραγηδιῶν, νὰ καταστρέψω τὸ δράμα τῆς ζωῆς των, ἔχω τὸ θάρρος νὰ τοῖς εἶπω: — Σταθῆτε! Ὑπάρχει καὶ ἄλλη ὄψις τῆς ζωῆς, τὴν ὅποιαν δὲν εἶδατε, δὲν ἠθελησάτε νὰ ἴδατε. Πλανηθεῖτε! Δύνασθε νὰ ἴσθε εὐτυχεῖς, ἀλλὰ δὲν θέλετε, δὲν ἐφροντίσατε νὰ ἴσθε!

Καὶ τὴν ἐνδόμυχον ταύτην πίστιν μου, οὐχὶ μόνον εἰς αὐτοὺς, ἀλλ' εἰς οἰονδήποτε καὶ ἐν οἰκδοῦν καταστάσει δύναμαι νὰ κηρύξω, ἰσχυρίζομαι ὅτι πράγματι συνηθέστατα καταντῶμεν δυστυχεῖς καὶ θλιβοὶ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν θέλομεν, δὲν ἐννοοῦμεν, δὲν γνωρίζομεν τὴν τέχνην τοῦ νὰ ἡμεθα εὐτυχεῖς, καὶ ἐν μέσῳ ἀκόμῃ τῶν περικυκλωσῶν ἡμᾶς συμφορῶν.

Θὰ μεριδιάζωσι ἴσως πολλοὶ ὑπολαμβάνοντες ὅτι ἐμφανίζομαι ἐνώπιον ἡμῶν ὡς αὐτοσχέδιος ἀπὸ μηχανῆς Μοῦσης ἀποκομίζων ὑμῖν τὴν δεκάλογον τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας. Ἄλλ' ἐγὼ πιστεύω ἀδιτάκτως ὅτι, καθὼς ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ ὁ ἥλιος σκιαζεῖ ἄμα καὶ φωτίζει πάντα τὰ ἀντικείμενα, οὕτω καὶ πάντα τὰ πράγματα ἐν τῷ ἠθικῷ κόσμῳ, ὃν ἀποτελεῖ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ, ἔχουσι δύο συγχρόνως ὄψεις, τὴν φωτεινὴν καὶ τὴν σκιερὰν. Ἡ μία ἐγκλείει καὶ διδάσκει τὴν χαρὰν, τὴν ἐλπίδα, τὴν ζῆλον. Ἡ ἄλλη τὴν ἀπόγνωσιν, τὴν φρίκην, τὸν θάνατον. Ἐκεῖνη ἐμπνέει τὴν ἀγάπην, τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν συντήρησιν. Αὕτη τὸ μῖσος, τὴν ἀκηδίαν, τὴν καταστροφὴν. Τὰ αὐτὰ δηλοῦντ' ἀναλλοίωτως πράγματα καὶ ἐν τῷ αἰσθητῷ καὶ ἐν τῷ πνευματικῷ κόσμῳ εἰσὶν ἡ πηγὴ τῆς θλίψεως ἄμα καὶ τῆς χαρᾶς, τῆς ἐλπίδος ἄμα καὶ τοῦ ἀπελπισμοῦ καὶ ὅτι ὅλη ἡ τέχνη ἐγκτεται εἰς τὸ νὰ στρέφωμεν ἀδιαλείπτως τὸ βλέμμα καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διανοίαν ἡμῶν εἰς τὸ φωτεινὸν σημεῖον τῶν πραγμάτων. Δυστυχεῖς ἄρα πράγματι καὶ ἄξι οἰκτιρῶν οἰκτιρῶν, διὰ νὰ μὴ εἶπω ἐσχάτης περιφρονησεως, εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες, ἐθελοτυφλοῦντες πρὸ τῶν φωτεινῶν σημείων, ἔχουσιν αἰωνίως ἐστραμμένον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν μόνον εἰς τὴν ζοφερὰν ὄψιν τῆς ζωῆς.

Καὶ κατὰ πρῶτον μίαν, ἡ κυριώτερα ἴσως, σκοτεινὴ ὄψις, εἰς ἧς βλέπομεν συνήθως ἀεστραμμένα καὶ ἄσκοπα τὰ πάντα, προδικτικθῆμενοι οἰκοθεν εἰς τὸ ἀντεῖν λυπηρὰ συναισθηματα καὶ μαύρας ἰδέας ἐκ τῆς ζωῆς, εἶνε ὅτι παρεξηγούμεν τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν θέσιν ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ πολυκαθάνομεν τούτεστι καὶ ἀξιοῦμεν μετὰ κωμικῆς ἐνίοτε σοβαρότητος ὅτι τὸ ἄπειρον σύνολον τῆς δημιουργίας ἐπενοήθη

κατ' ἀνάγκην ἀναπόδραστον χάριν ἡμῶν αὐτῶν καὶ μόνον: ὅτι οἱ ὠκεανοὶ, τὰ ὄρη, τὰ δάση, τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς, τὰ φυτὰ, τὰ ζῷα, τὸ φῶς, ὁ ἀήρ, οἱ ἀστέρες, τὸ στερέωμα, τὸ πᾶν οὐδὲν ἄτερον λόγον ὑπέρβειος ἔχουσιν ἢ πρέπει νὰ ἔχωσιν, εἰμὴ ὅπως ὑπερητήσων ἀποκλειστικῶς καὶ ἀπολύτως τὰ πάθη, τὰς χαμίρας, τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν. Ἐφ' ὅσον ἄρα ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος βραίνει παρὰ τὰς μυχίας ἡμῶν ὀρέξεις καὶ τοὺς ἐνδοτάτους διαλογισμοὺς, οἱ νόμοι τῆς φύσεως καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς φαινόμενα τῆς ζωῆς λειτουργοῦσι κακῶς, κακίστα. Ἀναντίρρητον δὲ ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ποικίλλουσιν αἱ ὀρέξεις ἐνὸς ἐκάστου, ὥστε μὴ τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν ποτε ὁ δημιουργὸς, εἰσκούων τὰς αἰτίας τῆς ἡμῶν ἀπεπειρατο τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἔργου του, ὠφείλε, διὰ νὰ ἦ πρὸς ἕνα ἐκάστον ἐξ ἡμῶν δικαίος, νὰ ἐπαναλάβῃ οὐχὶ ἀπαξ ἀλλ' ἀπειρώς μυριάκις τὸ θαυμάσιον πρωτότυπον του, διότι εἰμὶ βέβαιος, ὅτι ἐκάστος ἡμῶν θὰ διανοεῖτο καὶ θὰ εἶχε νὰ τῷ ὑποδῆξῃ καὶ ἂν ἐν διάφορον σγέδιον, καθ' ὃ εἶδε νὰ λειτουργῇ ἡ δημιουργία.

Ἄλλ' ἄρα γε εἶναι τόσῳ δύσκολον νὰ κατανοήσῃ πᾶς λογικὸς ἄνθρωπος ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ χειροτέρα μορφή ἢ νὰ ἀξίω ὡς μέτρον ἐκτιμῶσεως τοῦ κόσμου ὅλου τὸ μικροσκοπικὸν τὸν ἐγὼ; Εἶνε τὸ αὐτὸ, ὡς ἐν διανοεῖτο λ. χ. ἡ ἀράχνη ὅτι ἡ γωνία τῆς ὀροφῆς ἐγένετο ἀποκλειστικῶς μόνον ὅπως ἀνεκλίση τὸν ἰστὸν τῆς ὡς νὰ ἤξίου ἡ χελιδὼν ὅτι τὸ ὑπότερον τοῦ ἐξώστου ἐγένετο ἐπίτηδες χάριν τῆς προσωπικότητος τῆς ὅπως πλίκη ἐκεῖ που ἐν ἀσφαλεῖ τὴν μικρὰν τῆς καλιάν! Καὶ τὸ περίεργον εἶνε ὅτι, ἐνῶ ἡ ἀράχνη καὶ ἡ χελιδὼν, καίπερ ἐστερημένα λογικῆς καὶ συνειδήσεως, ἐπωφελεῦνται οὐχ' ἦττον ἐξαιρετὰ ἢ μὲν τῆς ὀροφῆς πρὸς ἐξάπλωσιν τοῦ ἰστού τῆς, ἢ δὲ τῆς στέγης τῶν οἰκίων πρὸς ἰδρύσιν τοῦ τρυφεροῦ τῆς ἀσύλου, ἐν τούτοις ἡμεῖς οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι, τὰ προνομιοῦχα διπλοῦ τοῦ ζωικοῦ βασιλείου, ἀξιοῦντες ἀπολύτων δικαιῶμα ἐπὶ τῆς φύσεως συμπάσης κατορθώομεν ἐν τούτοις ἐνίοτε νὰ μὴ ἀπολαμβάνομεν οὐδὲν ἐκ τῶν ἀπείρων αὐτῆς ἀγαθῶν, αἰωνίως μεμφίμοι οἱ καὶ ἀχάριστοι, αἰωνίως θλιβοὶ καὶ δυστυχεῖς!

Ἡ κακοδαιμονία ὅθεν ἡμῶν ἄρχεται ἀπὸ μίαν ὀλεθρῆς πλάνης, ἧς παρέπονται κατ' ἀναλογίαν μυρία ἄλλα. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον διετύπωσε πρὸ χιλίων ὀκατοσίων ἐτῶν ὁ βαθύς κοινωνιολόγος Ἐπικτήτος: μὴ ζῆτε τὰ γινόμενα γίνεσθαι ὡς θέλει, ἀλλὰ θέλει τὰ γινόμενα ὡς γίνονται καὶ εὐροῖσθε: περιλείπει ὅλον τὸ μυστήριον τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας. Ἐὰν ἦτο δυνατόν τὴν ὕψιστην καὶ σεφιστάτην ταύτην ἀλήθειαν ὅχι πλεον ἐν ἐνοσήσῃ ἀπλῶς, ἀλλὰ νὰ ποτισθῶμεν οὕτως εἶπειν δι' αὐτῆς, νὰ τὴν αἰσθανθῶμεν κυκλοφοροῦσαν οἰονεῖ εἰς τὰς φλέβας μας, ἀκτινοβολοῦσαν διηνεκῶς ὑπὸ τὰ ὄμματά μας καὶ κινῶσαν τὰς λεπτοτέρας ἰνᾶς τοῦ ἐγκεφάλου μας, πιστεύω ἀνενοδιάστως ὅτι ἠθέλωμεν ἀποβάλλει τὸν τρομερώτερον ἐφιάλτην, ὅστις κυρίως βασανίζει καὶ καθιστᾷ τὴν ζωὴν ἡμῶν πολυπραγμονα, μικρολόγῳ, ματαίονοιαν ἐλευσίνην.

Ὅταν δὲ πεισθῶμεν ἐγκαίρως ἐκάστος ὅτι οἱ νόμοι καὶ τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς καὶ τῆς φύσεως, καλοὶ ἢ κακοὶ, δικαιοὶ ἢ παρὰλογοὶ, ἀδιάφορον, ἐπέτησαν τοιοῦτοι ἀμετακλήτως, δὲν εἶνε φρονιμώτερον ἄρα γε καὶ συμφορώτερον ἀντὶ νὰ ἀερεθώμεν ἀξιοῦντες τὴν τροποποίησιν αὐτῶν πρὸς τὸν ἐνδόμυχον κόσμον τῶν ἡμετέρων ὀρέξεων καὶ φαντασιοπληξίῳν, τολμάντιον νὰ συμφιλώσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς πρὸς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ὑπομένοντες μὲν τὰς ἐναντιότητάς ἀλλ' ἀπολαμβάνοντες συγχρόνως καὶ τὸν ἀγαθὸν αὐτῆς; Ἐν τῷ ἀπεράντῳ θεάτρῳ τῆς ζωῆς καὶ τῆς φύσεως ἀνεκλίσονται θαυμάσια ἀγαθὰ, τὰ ὅποια παρεργονται ἐντέλως ἀπαράτηρητα δι' ὅσους ὑπολαμβάνουσιν αὐτὴν μητριαῖν ἀνηλεῆ καὶ ἔθροβαν ἀδιάλλακτον. Ἡ φύσις δὲν ἀποκαλύπτει τὰ ἄπειρα αὐτῆς ὄρη εἰμὴ εἰς ἐκείνους οἵτινες συνείθησαν νὰ προσοικειώνται, νὰ μελετῶσι καὶ ἀγαπῶσιν αὐτὴν εἰλικρινῶς. Εἶνε ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ φυσιοδίφαι λ. χ. ὑπῆρξαν οὐ μόνον οἱ μακροβιότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑλιώτεροι διατηρηθέντες ἐν βαθεῖ πλὴν θαλερῷ γήρατι εὐθυμοι τὸ ἦθος καὶ ἀκτινοβόλον τὴν ψυχὴν ἐκ φαιδρότητος καὶ χαρᾶς ἀδιαπτώου.

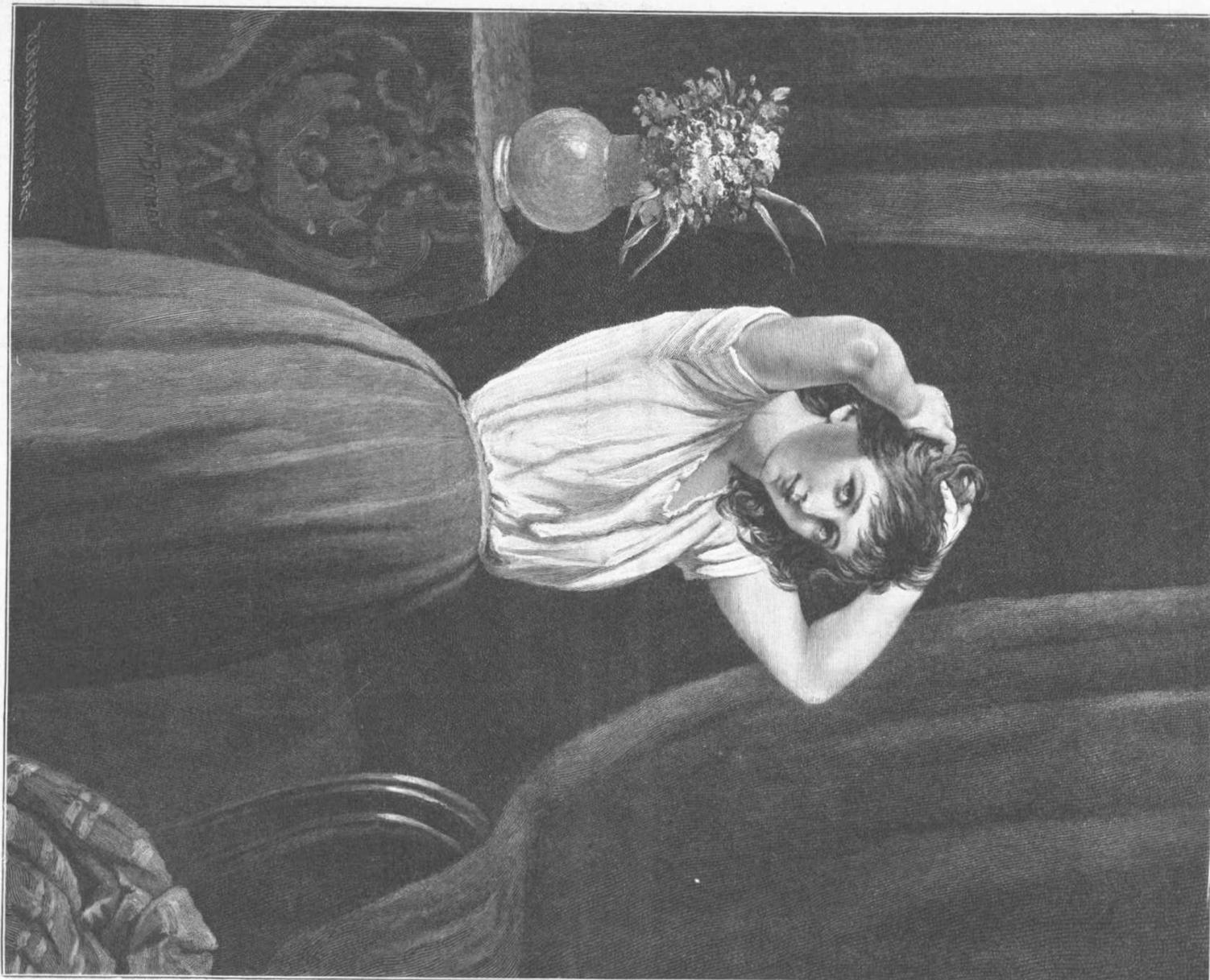
Πρωτόστον ὅθεν καθῆκον ἐπιβάλλεται ἡμῖν, πρὸς ἴδιον ἡμῶν συμφέρον, τὸ ἀποδέξασθαι τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν ἀνεκλήτως καὶ διακροβυμίζειν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐκεῖνα, ὅσα ὑπάρχοντα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰδίας ἐκάστου βουλήσεως. Μόνον τότε δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν τὴν πραγματικότητα καὶ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἀλλοιώτους ἀντιθέσεις, δι' ὧν ἡ τύχη πλέκει διὰ τῶν μαλλῶν παραδόξων τὸ δράμα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

δὲ καὶ τὰ ὄρια καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου βουλήσεως, τοσοῦτο μάλλον ἀποβαίνει ἀπρόσιτον ἀποπλανῆ συνάμα τὸν μάταιον ἐνειροπόλον τοῦ νὰ εὕρῃ τὸ θετικὸν καὶ προσήκον ἀγαθόν, ὅπερ συνήθως καίπερ ἐνώπιόν του, οὔτε βλέπει ἐν τούτοις οὔτε ἐννοεῖ καν. Πῶς θέλετε λ. χ. ἡ ἄβρα ἐκεῖνη νεανία, ἡ μόλις καταλιπούσα τὴν βελόνην καὶ τὰς πλεγγῶνας καὶ αὐτοσχεδιασθεῖσα εἰς ἠρώδια φανταστικῆς τινος ἐποποιίας, ἀντὶ νὰ περικλείσῃ τὰς συγαινῆσεις καὶ τὰ ἀθῶα αὐτῆς ὄνειρα ἐντὸς τοῦ παρθεναίου τῆς θαλάμου καὶ νὰ ἐπιζητῇ τὸ δυνατόν κρεῖττον ἐκ τῆς κύκλω πραγματικότητος, τολμάντιον τρέχει ἐπὶ τὰ συγκεχυμένα ἔχνη φανταστικοῦ κόσμου, ὃν ἐδανείσθη ἐκ τοῦ Δουμά ἢ τοῦ Ροσσὸν du Termail, ὄνειροπολοῦσα αἰφνῶς ἰππότης ἐκστατούμενος καὶ ἀλληλοσφραζομένης πρὸς κατὰκτησιν ἐνὸς βλέμματός τῆς, ἐαυτὴν δὲ ἐπιφρονημένην ἐντὸς ἀκτινοβόλων αἰθουσῶν ὡς ἀπίθανον ὄπτασιαν γοητείας καὶ κάλλους, πῶς θέλετε, λέγω, ἡ ἀτυχεῖς αὕτη ὄνειροπόλος νὰ μὴ εὐρίσκη ἀσφικτικὴν τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ οἴκου, ἀηδεῖ τὰς συνήθειας τοῦ βίου ἕξει, χυδαίας τὰς περιστοιχίζουσας αὐτὴν φυσιογνωμίας, ὀχληρὰς τὰς μητριαῖς θεοπέας, ἀνεπαρκεῖς τὰς τρυφεράς φροντίδας τοῦ πατρὸς, γελοῖους τοὺς εἰλικρινῶς ἀγαπῶντας καὶ μεριμνῶντας περὶ αὐτῆς; Καὶ ὅταν ἡ ταλαίπωρος αὕτη ὑποβάσῃ τῆς πραγματικῆς ζωῆς βιασθῇ βραδυτέρον ὑπὸ τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης καὶ παλινσταθῇ ἐκ τῶν αἰθέρων ἐπὶ τοῦ γήινου ἰσάφους, καὶ καταστῇ σύζυγος, μήτηρ, οἰκοδόμοισιν, πῶς θέλετε νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἄρητον ἐκείνην ἀγαλλίασιν, ἣν ἐξασφαλίζει ἡ ἀγάπη, τὸ φίλτρον, τὸ καθῆκον καὶ ἡ ἱερότης τῆς οἰκογενείας;

Καὶ σὰς ἐρωτῶ: Πόσοι ἄρα γε εἰς ἡμῶν δὲν πάσχοντες ἐκ παραπλησίου τινὸς ψυχολογικοῦ καταρρακτοῦ, ἐπιζητοῦντες ἀνυπόστατος χιμαίρας καὶ κλειόντες τὸ βλέμμα καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὰ πρὸ ἡμῶν ὀλίγα πλὴν θετικὰ ἀγαθὰ; Καὶ διὰ νὰ μὴ φωτογραφοῦ ἐνταῦθα παρμολογίας εἰκόνας ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, πόσοι ἄρα γε τοιοῦτοι κοινωνικοὶ ὑποβάσται πάσης ἡλικίας καὶ φύλου, τάξεως καὶ ἐπαγγέλματος, παρεξηγούντες τὴν ἀληθῆ ἀξίαν καὶ θέσιν αὐτῶν πρὸς τὰς σχετικὰς περιστάσεις, δὲν κρημνίζονται εἰς ἄβυσσον καταστροφῆς καὶ ἀθλιότητος, μόνον καὶ μόνον διότι ἐδραμον νὰ συλλάθωσι σκιάς καὶ νεφέλας;

Ἡ πρώτη λοιπὸν ἀφορμὴ, δι' ἣν ὁ ἄνθρωπος πλάττει μόνος τὴν ἰδίαν κακοδαιμονίαν εἶνε ὅτι παρεξηγεῖ τὰ ἐκτὸς ἑαυτοῦ πράγματα. Ἡ δευτέρα δὲ ἡ ὅποια συμπληροῖ τὴν ἀθλιότητα αὐτοῦ, εἶνε ὅτι παρεξηγεῖ ἑαυτὸν ἢ μάλλον ψευδεταί πρὸς ἑαυτόν, δὲν θέλει δηλαδὴ ἢ δὲν ἐμασθεν ἐνωρὶς νὰ ἐνοήσῃ καὶ αἰσθανθῇ καλῶς ὅποιοι πράγματι εἶνε καὶ ὅποιοι δέον νὰ γίνῃ. Ἐὰν δὲ ἐκάστος λογικὸς ἄνθρωπος ἔχῃ καθῆκον, εἶνε τούτεστι ἠναγκασμένος πρὸς τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ συμφέρον, νὰ ἀποδέχεται τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν ἀνεκλήτως, ἐπιζητῶν τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον τροποποίησιν μόνον ὅσον ὑπάρχοντα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰδίας βουλήσεως καὶ ἐνεργητικότητος, ἐπίσης ἔχει ἀπαράβατον καθῆκον νὰ γνωρίσῃ καλῶς ἑαυτόν, τὸ ἐννοεῖ, τί θέλει καὶ τί ζητεῖ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ τετριμμένη ἐκείνη ρήτρα τοῦ Σωκράτους γινῶθι σαυτὸν δὲν ἐγκλείει μόνον ἐννοίαν ἠθικῆς ὑψίστης, ἀλλὰ δίδει προσέτι καὶ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς εὐτυχίας ἐνὸς ἐκάστου. Διότι ἐὰν ἡ εὐδαιμονία εἶναι ἰδέα, ἔδραν ἔχουσα τὸν νοῦν, ἀναντιρρήτως μωρὸς εἶνε τότε ὅστις φρονεῖ καὶ ἐπιζητεῖ εὐδαιμονίαν, ἧς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ γνῶσιν οὔτε συνείδησιν. Δι' αὐτὸ δὲ, ὡς ἐννοεῖ καὶ ἀντιλαμβάνεται ἐκάστος τὰ πράγματα, οὔτω πλάττει ἰδιόρραως καὶ τὸν ἰδανικὸν τῆς εὐτυχίας. Καὶ ἐπομένως ἐφ' ὅσον τὸ ἰδανικὸν τοῦτο ἀρίστατος τῆς πραγματικῆς καὶ τῆς φυσικῆς ἀληθείας, διαφεύγει

δὲ καὶ τὰ ὄρια καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀτομικῆς ἐκάστου βουλήσεως, τοσοῦτο μάλλον ἀποβαίνει ἀπρόσιτον ἀποπλανῆ συνάμα τὸν μάταιον ἐνειροπόλον τοῦ νὰ εὕρῃ τὸ θετικὸν καὶ προσήκον ἀγαθόν, ὅπερ συνήθως καίπερ ἐνώπιόν του, οὔτε βλέπει ἐν τούτοις οὔτε ἐννοεῖ καν. Πῶς θέλετε λ. χ. ἡ ἄβρα ἐκεῖνη νεανία, ἡ μόλις καταλιπούσα τὴν βελόνην καὶ τὰς πλεγγῶνας καὶ αὐτοσχεδιασθεῖσα εἰς ἠρώδια φανταστικῆς τινος ἐποποιίας, ἀντὶ νὰ περικλείσῃ τὰς συγαινῆσεις καὶ τὰ ἀθῶα αὐτῆς ὄνειρα ἐντὸς τοῦ παρθεναίου τῆς θαλάμου καὶ νὰ ἐπιζητῇ τὸ δυνατόν κρεῖττον ἐκ τῆς κύκλω πραγματικότητος, τολμάντιον τρέχει ἐπὶ τὰ συγκεχυμένα ἔχνη φανταστικοῦ κόσμου, ὃν ἐδανείσθη ἐκ τοῦ Δουμά ἢ τοῦ Ροσσὸν du Termail, ὄνειροπολοῦσα αἰφνῶς ἰππότης ἐκστατούμενος καὶ ἀλληλοσφραζομένης πρὸς κατὰκτησιν ἐνὸς βλέμματός τῆς, ἐαυτὴν δὲ ἐπιφρονημένην ἐντὸς ἀκτινοβό

Η ΠΡΩΙΑ

Η ΠΗΝΕΛΟΠΗ

ταύτης από του μέλλοντος προδοσίας, της δλονέν διεκφυγούσης και πόποτε πραγματουμένης, άντλούμεν τήν λύπην και τήν απογοήτευσιν, ύποπτειθημεν άρα γε και όποιαν συγκρόνησιν άνεπανόρθωτον άπώλειαν ύφιστάμεθα. χωρίς να τό έννοώμεν;

Ότι ούτως διαφεύγει τών χειρών ήμών ή άληθής και πραγματική ζωή, διότι ούδέποτε ή σπανίως ζώμεν έν τή παρόντι. Άναβάλλομεν τούτέστι τό ζήν έπ' άπειρον, από της παρούσης εις τήν μετέπειτα ώραν, από της ένεστώσης στιγμής εις τήν έπομένην, νομιζόντες ότι ή άναμενομένη έκείνη στιγμή, ήτις έν τούτοις ούδέποτε φθάνει, θέλει πληρώσει τό άόριστον έν ήμίν κενόν. Και παραβαίνομεν ούτω λεληθότως τόν πρώτιστον όρον της εύτυχίας, ής ή δύσκολος τέχνη συνίσταται εις τό διακρίνειν και χρησιμοποιεύν τά αγαθά του παρόντος, τά όποια ύμεις παρεργόμεθα άπαράτηρητα, ούδέ προσέχοντες ποσώς εις αυτά, διότι έσμεν αιώνίως προσηλωμένοι εις τά είδώλα τών ίδιων ήμών ήμουν βεβαζομένων. Έάν δε ή ζωή του ανθρώπου, έγενεστέρα της τών φυτών και τών ζώων, έγκείται κατά μέγα μέρος ούχι εις τήν εξ αυτού άυτόματου λειτουργίαν τών φυσιολογικών άναγκών, άλλ' εις τήν πλήρη συνείδησιν και άπόλαυσιν της έκ αυτού ύπάρξεως, τότε κατά τί διαφέρουσι τών ζωούτων οι άνθρωποι έκείνοι, οι πάντοτε μεμψιμοιροι και άχαριστοι, ών έμνήσθη άνωτέρω, οι όποιοι κινούνται μόν και βαδίζουν και άναπνέουν και τρώγον και καπνίζουν και κομώονται και έγείρονται και άνασπύρονται μετά τών άλλων, άλλ' οι όποιοι μετ' όλα ταύτα δέν ζώσι, δέν είνε δηλαδή δυνατόν να έχωσι τήν βαθεϊαν συναίσθησιν της έκ αυτού ύπάρξεως, άφού ζένοι άδικαίεπτος προς ό, τι τους περιβάλλει, προς τας έντυπώσεις και τας συγκινησεις του παρόντος, άποσιάζζουεν εις της πραγματικής ζωής εις τους φανταστικούς των κόσμους; Τι άλλο, νομίζετε, είναι τό χαύνον έκείνο αίσθημα της άκηδίας, της πλήξεως, της άπογοητεύσεως και τών μελανών διαλογισμών, δι' ό συγχαίς παραπονούμεθα και όπερ ούχ' ήττον συνήθως, αν μη πάντοτε, κυριεύει τήν ψυχην ήμών, τί άλλο είνε ή φοβερά έκείνη δυσθυμία, ή βασιλεύουσα και φαρμακείουσα τας ήμέρας της ζωής ήμών, είμή ότι δέν γνωρίζομεν ν' άναζητήμεν και έπωφελομέθα τών αγαθών του παρόντος; Και ένώ έκάστη στιγμή, έκάστη ώρα, έκάστη ήμέρα άποκομίζει πάντως και άνά έν δώρον της Προνοίας, άνά μίαν ευκαιρίαν και άφορμήν χαράς, ήμεις, ούδέποτε σχεδόν ζώμεν διά τήν στιγμήν έκείνην, άλλ' άναμένομεν τήν μετέπειτα, και άνατέλλει ούτως ή πρωία άναρά δι' ήμάς, και έργεται ή μεσημέρια ύψηλά έπίσης, ή έσπέρα, ή νύξ, ή έσπείριον, ή μεθεπομένη, χωρίς ποτε να φθάση και τό άγνωστον έκείνο και άόριστον, τό όποιον προσδοκώμεν από ώρας εις ώραν όπως ικανοποιήση τό έν τή παρόντι κενόν. Και ένώ ούτως έν διηκνεύει άορίστη προσδοκία, έν άκαταπαύστω, ως είπειν, ψυχολογικό σπασμό παρέρχεται μάτην ό χρόνος, δηλαδή ή ζωή ήμών, έν τή μεταξύ τών χρονικών τούτων διαστημάτων άπώλεσμεν τσοσάτας ευκαιρίας ευαρίστον συναίσθημάτων. Πρέπει να κατανοηθή καλώς ότι ή εύτυχία δέν είνε τί άυτοτελής και ώρισμένον, δέν έγχει-

ται τούτέστιν εις τήν πραγματοποίησιν τών περι του μέλλοντος σχεδίων, έστω και τών άπιθανωτέρων, άλλ' εις τήν έν ήμίν διατήρησιν της φαιδρότητας και της γαλήνης. Άλλά προς τούτο παρουσιάζζονται άνά πασαν σχεδόν στιγμήν μυσίαι περι ήμάς άπροσδιόριστοι λεπτομέρειαι, κατά τό φαινόμενο μόν και αύται καθ' έκαυτά άνάξται προσοχής, άλλ' αΐτινες ύμεις άποτελούσι αυτά τά στοιχεία της ήμετέρας εύτυχίας. Θελατική τις λ. χ. συναναστροφή, ή άκρόσας ώραίου μουσικού τεμαχίου, τερπνόν τι άναγνωσμα, ή θέα μίας μαγευτικής τοποθεσίας, εις περίπατος ευχάριστος, ή συνάντησις προσφιλους προσώπου, έν συμβεβηκόσ ευφρόσυνον εις άγαπητόν ήμίν έν, ή είδησις γενναίας τινός πράξεως, μία άφορμή άγαθοεργίας, ή σύλληψις καλού τινος έργου, ή άπόκτησις μίας άναγκαίας γνώσεως, ή εούδωσις μίας έπιχειρήσεως, ή έκτέλεσις ιερού χρέους, εις λόγος έπαινετικός, και τόσαι έτεραι άπροσδιόριστοι λεπτομέρειαι, έμφανιζόμεναι κατά τήν έν τή παρόντι ένέργειαν και συνείδησιν ήμών, εις τας όποιας πολλαίς δέν διδομεν τήν παραμικράν προσοχήν και άξίαν, άποτελούσιν έν τούτοις τήν συνέχειαν της εύτυχίας έν τή ζωή, και τό άδιάσπαστον σύνολον της ένσυνειδήτου ήμών ύπάρξεως. Άλλ' ήμεις άγνωσούτες τήν τέχνην του ζήν και άπολαμβάνειν τήν ένεστώσαν στιγμήν άποσιάζζομεν ένίοτε ή μάλλον άείποτε και όταν άκόμη έσμεν έν μέσω τών φιλάτων ήμών, ούδέποτε εύρισκόμεθα παρόντες εις ό, τι άγαθόν περιστοιχίζει τας αίσθήσεις και τήν άντίληψιν του πνεύματος και της ψυχής ήμών. Έάν έκαστος έν τή ίδίω κύκλω του βίου, τών έξεων, και της ένεργείας αυτού, συνείχιζε να προσέχη εις ό, τι άποκομίζει ή παρούσα ώρα, προσπαθών να διακρίνη και χρησιμοποιεύν τό έν τή παρόντι ύφιστάμενον άγαθόν, χωρίς βεβαίως να παύση έπιζητών και τό από του μέλλοντος κρείττον, άμφιβάλλων αν ήθέλωμεν εύρίσκει ποτέ άφορμήν δυσφορίας και πλήξεως, της έλευσίνης έκείνης ήθικής και πνευματικής βραδύνης, ήτις άτυχώς είνε τό ιδιάζον γνώρισμα της σημερινής εποχής. Και και μόν ό άνθρωπος διά της πνευματικής αυτού φύσεως ζή και έν τή παρελθόντι και έν τή μέλλοντι, άναμνησκόμενος και έλπίζων, φέρων ούτως έν έαυτῷ εύυτέραν τήν έννοιαν και τό αίσθημα της ζωής, άλλ' ή θεία Πρόνοια έθνηκ έν ήμίν τήν άνάμνησιν και τήν έλπίδα, όπως συγκρατούντες έν τοις μυαίς της συνείδησεως τήν ένόνητα της ήμετέρας ύπάρξεως, άντλώμεν διδάγματα και ύάρος έν του παρελθόντος, έλπίδας ζωογόνους από του μέλλοντος, ένα βαδίζομεν άκαταβλητοι προς τόν ήθικόν και πνευματικόν σκοπόν της ζωής

(Έπειτα συνέχεια.)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

του αυτοκράτορος της Γερμανίας

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΟΥ Α΄.

[Ίστορικόν Ιστορίδιον.]

Ό πρό ενός περίπου έτους άποθανών αυτοκράτωρ της Γερμανίας Γουλιέλμος Α΄, ου ό βίος ύπήρξε τσοσούτον ένδοξος, διότι έπ' αυτού συνετελέσθη ή ένωσις της Γερμανίας και ή άνακήρυξις της γερμανικής αυτοκρατορίας, έσχεν έν τή νεότητι αυτού ήμέρας δυσθυμίας και λύπης σφοδράς. ήμέρας, καθ' ός, ως άνέφερεν αύτός, ήτο ό δυστυχέστερος τών ανθρώπων, διότι ήράσθη νέας κόρης, ήν ή θέσις αυτού δέν τῷ έπέτρεπε να νυμφευθῇ. Η κόρη αύτη, άνήκουσα εις μίαν τών άριστοκρατικωτέρων της Πρωσίας οικογενειών, ήτο ή πριγκίπισσα Έλιζα Ρατσιβίλ, θυγάτηρ ενός τών πλουσιωτέρων κτηματιών της Σιλεσίας.

Τῷ 17 Φεβρουαρίου του έτους 1803 εδίδετο έν τοις άνακτόροις του Βερολίνου χορός παιδών, έν ό ή μόλις έξεκτης πριγκίψη Γουλιέλμος είδε κατά πρώτον τήν τετραετή Έλιζαν Ρατσιβίλ. Παρίστατο μικρά παιδική κομωδία, καθ' ήν ή μίαν Γουλιέλμος ύπεκρίνετο μετά του μικροτέρου άδελφου του προσώπων ναύτου, ή δε Έλιζα τό προσώπων της θυγατρός του σουλτάνου Τίπου Σαχίπ της Μυσώρας. Άπό της ήμέρας ταύτης χρονολογείται ή συμπάθεια του μικρού βασιλοπαιδός προς τήν μικράν πριγκίπισσαν.

Έπῆλθον κατόπιν έτη δεινών, έτη πολέμων και ταρχών, μέχρις ου συντηθήσαν έκ δευτέρου οι δύο νέοι, άλλ' ήδη έν ηλικίαι, καθ' ήν ήδύνατο να έννοήσωσιν άμφοτέροι τίνος είδους αίσθημα είχε καταλάβει τήν καρδίαν των. Ό βασιλόπαις Γουλιέλμος διήγε τό 25ον έτος της ηλικίας του, ή δε πριγκίπισσα Έλιζα τό 22ον.

Τῷ 11 Αύγουστου του έτους 1822 ό πατήρ της Έλιζας, πριγκίψη Άντώνιος Ρατσιβίλ, εύρισκετο μετά της οικογενείας του έν τινι τερπνοτάτη έπαύλει, ήν είχαν έν Σιλεσία. Έκει μετέβη προς έπίσκεψιν ό βασιλόπαις, και έκεί έγένοντο οι εξηγήσεις και οι διωμολογήσεις άμοιχείου έρωτος. Άλλά δυστυχώς άνυπέβλητα παρουσιάζζονται τά προσκόμματα. Ταύτα πάντα άπαριθμεί ό βασιλόπαις έν τας προς τόν διδάσκαλόν του και φίλον του Νάτσαμρ έπιστολάς του, αΐτινες περιέχουσι τήν όλην ιστορίαν του πρώτου αυτού έρωτος. «Η καρδιά μου διαρρηγνύεται, γράφει έν αύταις, άλλά πρέπει ν' άπαρηνηθώ τόν έρωτα τούτον. Έχω καθήκοντα προς τήν οικογένειάν μου και προς τήν πατρίδα μου.» «Ό πατήρ του βασιλοπαιδός, ύβασίλειος Φρειδερίκος Γουλιέλμος ό Γ΄, όστις περιπαθώς τόν ήγάπα, προσεπάθη να καταστήσῃ δυνατόν τό συναικίσιον τούτο, άλλ' ένόησεν ότι μάτην κοπιῶ. Συνεκάλεσε συμβούλιον έπί τούτῳ, εις τό όποιον ύπέβαλε τό ζήτημα, άλλά τό συμβούλιον, συγκείμενον εξ άνδρών νομομαθών, άπεράνηθ' ότι ό τοιοούτος γάμος άντιβαίνει εις τους κειμένους νόμους, και τότε μόνον είναι δυνατόν να συναφθῇ, αν ό βασιλόπαις παραιτηθῇ παντός δικαιώματος, τό όποιον τῷ παρέχει ή γέννησις του. Ούδέν έπο-

μείνος έπέμενεν εις τόν Γουλιέλμον ή να καταπιῆζῃ τό αίσθημα του. Πάντα τά χρυσά ένειρα, πῶσαι οι δικαίαις έλπίδες εξηφανίσθησαν, και ό Γουλιέλμος άπῆλθεν εις Όλλανδίαν και κατόπιν εις Ίταλίαν, όπως λησμονήσῃ και λησμονηθῇ. Άλλ' ούτε έν Όλλανδίαι ούτε έν Ίταλίαι εύρίσκει τήν λήθην και δύο έτη μετά ταύτα ό βασιλόπαις είχε τό αύτό φλογερόν έν τῇ καρδίῃ του αίσθημα. Και έκ δευτέρου ό βασιλεύς συνεκάλεσε νομικόν συμβούλιον, άλλά και τούτο βητώσ' άπεράνηθ' ότι ή σύζυγος του βασιλόπαιδος και έπιδοξού βασιλέως πρέπει ν' άνήκη εις οικογένειαν βασιλεύουσαν. Εις τών συμβούλων, συμπαθών προς τους νέους, προέτεινε, ή Έλιζα Ρατσιβίλ να υιοθετηθῇ παρά του πριγκίπκος Αύγουστου της Πρωσίας, άλλά τό συμβούλιον άπεράνηθ', ότι «ή υιοθέτησις δέν δύναται ν' άναπληρώσῃ τό αίσμα.» Τότε ό βασιλεύς, έννοήσας ότι όφείλει να ύποταχθῇ εις τήν άπόφασιν ταύτην, έγραψε προς τόν υιόν του συγκινητικωτάτην έπιστολήν (1826), έν ή τῷ εξέθεσε τά πάντα και έν τέλει τῷ έλεγεν, ότι ούδέν πλέον ύπολείπεται ή τό σκληρόν καθήκον να θυσιάσῃ τό ευγενές της καρδίας του αίσθημα εις τήν ήσυχίαν και εύθυμίαν του κράτους και εις τήν άξιοπρόπειαν της βασιλικής οικογενείας. «Ότε ό βασιλόπαις Γουλιέλμος έλαβε τήν έπιστολήν ταύτην έμεινε ως έμβρόντητος, άφ' ου δε έρ' όλος της ήμέρας εκλείσθη έν τῷ δωμάτιῳ του, έγραψε προς τό έσπέριαι προς τόν πατέρα του, ότι θέλει ύπακούσει. Διά γλώσσης άπλής και συγκινητικῆς εξέφρασε προς τόν πατέρα του τήν βαθυτάτην αυτού θλίψιν, και εξήγησε παρά του Θεου τήν δύναμιν να ύποστῇ τήν τσοσούτον σκληρόν δι' αυτόν δοκιμασίαν. Εις τών ύπασιπιστών του βασιλέως, όστις έγένισσε πάντα τά οικογενειακά ταύτα μυστήρια, λέγει έν τοις Άπομνημονεύμασιν αυτού «Όποιος υιός! Όποιος πατήρ!»

Διηγούνται τινες, άλλά τούτο δέν είνε ιστορικώς άποδεικνυμένο, ότι έν έτει 1827 ό Γουλιέλμος έσχε τελευταίαν συνέντευξιν μετά της Έλιζας έν τῇ πατρική αύτης έπαύλει και έν μικρῷ τινι ισουαίῳ δωμάτιῳ. «Πως συνδυάζεται τούτο προς τήν σημείωσιν, ήν ό Γουλιέλμος έγραψεν ιδιοχείρως έν τῷ λευκώματι της έπαύλεως ταύτης τῷ 1827. ΑΕυτυχέις έκείνοι, οτινες κατοικοῦσι τήν ώραίαν ταύτην και ήρεμον κοιλάδα! Μόνον έκείνοι, οτινες έκ τών περιστάσεων άναγκάζζονται να μείνωσι ζένοι προς αύτήν, έννοοῦσι τήν τοιαύτην εύτυχίαν!»

Τρία έτη μετά ταύτα ό βασιλόπαις Γουλιέλμος είχε νυμφευθῇ τήν μέγαν σύμμερον έτι ζώσαν σύζυγόν του, τήν αυτοκράτειραν Αύγουσαν.

Ποια δε ύπήρξεν ή τύχη της πριγκίπισσας Έλιζας Ρατσιβίλ; Η Έλιζα, άδύνατου κράσεως κόρη, προσεβλήθη έν έτει 1832 υπό φθίσεως συνεπίε της λύπης της έπί τῷ θανάτῳ του πατρός αύτης και απέβισεν έν έτει 1834 παρηγορούσα μέχρι της τελευταίας αύτης στιγμῆς τήν παρῃ τήν κλίνην της διακρούσαν μητέρα της. Ό Γουλιέλμος, μαθών τύν θανάτῳ της, έγραψε προς τόν διδάσκαλόν του, τας δύο ταύτας γραμμάς. «Ό θάνατος της πριγκίπισσας έπῆλθεν άπροσδοκίως και με κατέβλησεν».

Ό γηραιός αυτοκράτωρ Γουλιέλμος και εις τά έσχατα άκόμη του βίου του έτη άνεκάλει μετά συγκινήσεως εις τήν μήνην του τήν ώραίαν Έλιζαν, ήτις ύπήρξεν ό πρώτος και — ό μόνος αυτού έρωσ.

Η ΠΡΩΪΑ.

(μετά εικόνας).

Η παραθεμένη σήμερα εικόνα είναι τό τελευταίον έργον ζωγράφου γηραιού, όστις απέβισσε πρό δύο έτών έν ηλικία έβδομήκοντα τριών έτών. Ό καλλιτέχνης ούτος, ό όφείλονται και άλλα έργα άξια λόγου, ήτο ό Γεώργιος Μάγερ έκ Βρέμης, όστις όλον του τόν βίον άφώτισεν εις τήν τέχνην του. Ητο ήδη κληήρος και επιθάνατος, ό στόμαχός του δέν είδέτο πλέον τροφήν, οι χειρές του ήσαν σχεδόν ακίνητοι έκ της άδυναμίας, ότε όκτώ ήμέρας πρό του θανάτου του ήγέρθη, εξήγησε τόν χροσπῆρα και έθεσε τήν τελευταίαν χερα εις τήν παρούσαν εικόνα. Τό δε παραδοξώτερον είναι ότι εύρισκόμενος έν τοιαύτη ηλικία και έν τοιαύτη θέσει έποίησεν εικόνα πλήρη ζωής και νεότητος, εικόνα άποπνέουσαν δρόσον έαρινήν και πόθους μέλλοντος. Νεαρά κόρη, έγερθεισα πρώι της κλίνης, βλέπει διά του παραθύρου με βλέμμα εύθυμον τόν πρωινόν ήλιον, όστις διά τών έλαφρών παραπετασμάτων βίπτει τας θερμάς αυτού ακτίνας εις τό δωμάτιον. Έν ό ή χείρ της κόρης διευθετεί τήν πυκνήν κόμην της, ό νοῦς της συλλογίζεται τόν νεανίαν, όστις τῇ έπεμφε τά έπί της τραπέζης κείμενα άνθη, τά δώρα ταύτα του έαρος. Και έν τῇ καρδίῃ της κόρης ύπάχει έαρ, τό έαρ του έρωτος. Διά τών άνθών ό έραστής αύτης τῇ όμιλεί, διά τών άνθών τῇ λέγει ό, τι τό στόμα του μέχρι τούδε δέν έτόλμησε να τῇ έκμυστηρευθῇ, και ή κόρη έννοει κάλλιστα χάριν τίνος κοσμητάς. Τοιαύτη ή ζωηρά παράστασις του έτοιμοθανάτου γέροντος.

Η ΠΗΝΕΛΟΠΗ.

(μετά εικόνας).

Αι μεγαλοπρεπείς μορφαι, ως έπλασεν ή άρχαία έλληνική παράδοσις και ποιήσις, έδωκαν άφορμήν παραστάσεων εις ποιητάς και καλλιτέχνας ού μόνον της κλασικής αρχαιότητας, άλλά και τών μετά ταύτα χρόνων. Αι βάσεις τών παραστάσεων τούτων έτέθησαν διά παντός στερεαί. Άλλά και μ' όλον τούτον έν τῷ ήμετέρῳ αιώνι της πρόσδου ποιηται, ζωγράφοι και γλύπται ένειπνεύσθησαν υπό του μεγαλείου και της μεγαλοπρεπείας τών άθανάτων έκείνων μορφών, και παρέστρασαν αύτάς οι μόν ως δρόντα πρόσωπα έν τῇ σκηνῇ του θεάτρου, οι δε έν εικόσι, και έν άγάλμασι έκ μαρμαρόν και έκ χαλυού. Και τούτο ούδέποτε θέλει παύσει έως ότου τά όμηρικά έπη θέλουσιν άντηχῆ εις τά ότα τών νέων γενεών και ή όφρανια γλώσσα τών Έλλήνων ποιητών θ' άναγνώσκειται. Η σημερινή τάσις τών τεχνών κάπως έπηρέασε τόν προς τας αρχαίας έκείνας

μορφάς ένθουσιασμόν, ούχ' ήττον όμως και έκ τών δικσῆμων καλλιτεχνών πολλοί δέν άπαξιοῦσι να λάβωσι τας ύποθέσεις των έκ της κλασικής αρχαιότητας. Ό τήν εικόνα της Πηνελόπης ζωγράφος Ροδόλφος Deutsch είναι Ρώσος τήν πατρίδα γεννηθείς έν Μόσχῃ τῷ 1835, εξεπαίδευσθ' έν Δρέσδη και έπί πέντε έτη διέμεινε έν Ίταλίῃ προς μελέτην τών έκεί εύρισκομένων έργων τών μεγάλων της Ίταλίας ζωγράφων. Ίδιως δε ήσυχλήθη με τά ποιήματα του Όμήρου, έν οις εύρεν ύλην άφθονον διά τόν χροσπῆρά του. Έν έτει 1879 έτελείωσε τήν λαμπράν εικόνα «Τήν άπαγωγήν της Έλένης», ήν ήγόρασε τό έν Δρέσδη μουσειόν. Τήν δε εικόνα της «Πηνελόπης», της σύζυγος του Όδυσσεως, της από του βράχου της Ίθάκης μετά πόθου παρατηρούσης τήν θάλασσαν, όθεν άναμένεται ό Όδυσσεύς, ήγόρασε τό μουσειόν της καλλιτεχνικής εκθέσεως του Βερολίνου. Αι άγοραι αύται άποδεικνύουσι τρανώς τήν όφραίνην, ήν χείρσαι τά έργα του καλλιτέχνου τούτου.

ΤΑ ΝΕΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.

Πρό τινων μηνών έπερατώθη ή οικοδομή τών νέων σφαγείων έν τῇ πόλει της Λειψίας, ής οι δημοτικαί άρχαι τσοσούτον άξιεπαίτως μεριμνάσι περι της υγείας και εύπρεπειας της πόλεως των. Πρό πολλού άπεδείχθη ιατρικώς ότι τά σφαγεία, έν οις σφαζονται τά προς τροφήν τών ανθρώπων άναγκαιούνητα κτήνη, δέν να όσιν έν θέσει κάπως άποκέντρω και ν' άποτελώσιν έν όλον σύμπλεγμα οικοδομών, προορισμένων διά τήν χρῆσιν ταύτην. «Όλοι οι μεγάλεςτεροι πόλεις της Ευρώπης έφελουσι τέθησαν να άκολουθήσωσι τά υγιεινά ταύτα παραγγέλματα και ίδρυσαν σφαγεία, κατά τό μάλλον και ήττον ευρύχωρα, περιέχοντα πάντα τά νεότερα συστήματα τσοσον διά τήν σφαγήν τών ζώων όσον και διά τήν προπαρασκευήν του κρέατος.

Η πόλις της Λειψίας δέν είχε μέχρι τούδε τοιαύτα σφαγεία ών ή άνάγκη έγένετο καθ' έκαστην έπαισηθηστέρα. Πόλις κατοικουμένη υπό 170 χιλιάδων κατοίκων δέν ήδύνατο να άρκείται εις τά πρόχειρα και άτελή σφαγεία, τά όποια μέχρι τούδε είχαν έπομένως τό δημοτικόν συμβούλιον μελετήσαν διάφορα σχέδια και άποστείλαν άρχιτέκτονας και ειδικούς ανθρώπους εις τας μεγαλοπόλεις της Γερμανίας και Γαλλίας προς εξέτασιν τών έκεί σφαγείων, ένεικρον τό σχέδιον τών άρχιτεκτόνων Licht και Moritz, καθ' οι και άνηγέρθησαν τά καταστήματα.

Τό οικόπεδον, έρ' ου άνηγέρθησαν άπέχον μίαν περίπου ώρα από του κέντρου της πόλεως, έχει έκτασιν 113.774 τετραγωνικών μέτρων, και περιλαμβάνει τρία συμπλέγματα οικοδομών: τό μόν προορισμένον ως άγοράν τών κτηνών, τό δε ως σφαγείον και τό τρίτον ως διευθυντήριον, γραφείον και έπιτηρητικόν κατά-

στημα. Τὰ τρία ταῦτα συμπλέγματα συνδέονται διὰ γραμμῶν σιδηρῶν βράβδων καὶ πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν πρὸς εὐχρηστεύσαν τῶν κτηνῶν μεταφορᾶν.

Ἡ ἀγορὰ τῶν ζώων περιλαμβάνει σταύλους εὐρυχώρους διὰ τοὺς βόας, διὰ τοὺς χοίρους κτλ. ἐν οἷς δύναται νὰ τοποθετηθῶσι πολλὰί χιλιάδες κτηνῶν πλησίον τῶν σταύλων ὑπάρχουσι δωμάτια καταλλήλως διασκευασμένα, ἐν οἷς διαμένουσι προπεριλαχθέντες καὶ ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ καύσωνος οἱ διάφοροι ἀγορασταὶ καὶ πωληταί. Ὁ ἀερισμὸς τῶν σταύλων εἶναι θαυμαστός, οὐδὲ δύναται ἡ εἰσερχόμενος εἰς αὐτοὺς νὰ ἐνοήσῃ ὅτι εὐρίσκεται ἐν μίσῳ τοσοῦτων κτηνῶν. Ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς ἀγορᾶς ὑπάρχει καὶ αἰθουσα χρηματιστηρίου διὰ τὰς συναλλαγὰς, καὶ ἐστιατόριον. Ἡ διασκευὴ τοῦ χρηματιστηρίου εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, οὐδὲ δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅτι εὐρίσκεται ἐν χρηματιστηρίῳ σφαγείου.

Τὸ τμήμα τῶν σφαγείων περιλαμβάνει μέρη κεχωρισμένα διὰ τὴν σφαγὴν τῶν βοῶν, τῶν προβάτων, τῶν μύλων, τῶν χοίρων κτλ. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν σφαγὴν ἔχουσι ὅλα τὰ μέσα πρόχειρα πρὸς μεταφορὰν τῶν κτηνῶν καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των. Παρὰ πλευρῶς τῶν σφαγείων ὑπάρχουσι εὐρύχωροι αἰθουσαι, ἐν αἷς προπαρασκευάζονται καταλλήλως τὰ κρέατα καὶ συλλέγεται τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ζώων. Τὰ κρέατα ἀναρτῶνται ἐν εὐαερίῳ τμήματι, ἐνθα μένουσιν ἐκτεθειμένα μέχρις οὗ δι' ἀμαζῶν κεκλεισμένων μετακομίζονται εἰς τὴν πόλιν. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς φθορᾶς τοῦ κρέατος κατεσκευάσθη χώρος ἀερίζομενος καταλλήλως καὶ περιέχων νεώτατον σύστημα τῆς διὰ τοῦ πάγου ψύξεως αὐτοῦ. Αἱ ψυκτικαὶ μηχαναὶ δύναται νὰ κατασκευασθῶσι ἐτησίως 50 χιλιάδας στατήρων πάγου. Ὅπισθεν τῶν σφαγείων ὑπάρχουσι αἱ ἀποθήκαι τῆς λιπάνσεως, ἐν αἷς συλλέγονται αἱ διάφοροι περιττὰί ὕλαι, αἵτινες καὶ κατόπιν ἀγοράζονται ὑπὸ τῶν κτηματιῶν καὶ μεταφέρονται εἰς τοὺς ἀγρούς.

Τὸ τρίτον τμήμα περιέχει τὰ γραφεῖα τῆς διευθύνσεως, τὴν αἰθουσαν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐξέτασιν τῶν τριγίνων, τὸ νοσοκομεῖον διὰ τὰ ἀσθενῆ ζῶα, καὶ τοὺς σταύλους διὰ τοὺς ἀναγκαιοῦντας ἵππους. Τὰ δωμάτια τῶν ὑπαλλήλων τῆς διευθύνσεως εἶναι εὐρύχωρα καὶ εὐπρεπῆ, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ἐργαζόμενοι οὐδαμῶς ἐνοχλοῦνται οὔτε ὑπὸ τοῦ θερμοῦ οὔτε ὑπὸ κακῆς ὀσμῆς. Ἐν γένει δὲ εἰπεῖν τὰ σφαγεῖα τῆς Λειψίας εἶναι πρότυπον κατάστημα εἰς τὸ εἶδος του, καὶ εὐχρῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐμιμῶντο αὐτὸ καὶ ἄλλαι πόλεις πολυάνθρωποι, αἵτινες μέχρι τοῦδε δὲν ἴδρυσαν τοιαῦτα σφαγεῖα. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰς τοικύτας μερίμνας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ὀφείλει ἡ πόλις τῆς Λειψίας τὴν φήμην τῆς ὅτι εἶναι μία τῶν υγιεινέων πόλεων τῆς Γερμανίας.

Αἱ Καναριοὶ Νῆσοι καὶ οἱ πρῶτοι αὐτῶν κατοικοί.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. Ὁ ἀρχαῖος πληθυσμὸς τῶν Καναριῶν νήσων περιεῖχε διάφορα στοιχεῖα οὐγ' ἦτο οὐκ ὅλα καὶ νῆσοι ἔλαβον ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχῇ τὸ αὐτὸ ἔθνικόν στοιχεῖον, ὅπερ ἀπέτελλε τὴν βᾶσιν τοῦ πληθυσμοῦ. Ὡς ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἑτερότης τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ἐν αὐταῖς. Καθ' ὅλον τὸ ἀρχιπέλαγος τοῦτο ὁ γάμος ἦτο ἡ βᾶσις τῆς οἰκογενείας ἐν Τενερίφῃ ὅμως οἱ ἄνδρες ἐλάμβανον ὅσας γυναῖκας ἠθύναντο νὰ διακρίψωσι (κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἑσπινόζα). Εἰς τὰς λοιπὰς νήσους ἐπεκράτει ἡ μονογαμία. Οἱ σύζυγοι εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦ διαζυγίου, τὸ ὅποιον ἦτο καὶ συνθησάστον. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἦτο ἀπλουστάτη μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῆς κόρης ἢ μελλονόμενος ὄφειλε νὰ λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων αὐτῆς διὰ τῆς παρκαχωρήσεως κτηνῶν τιῶν. Ὁ γάμος ἐτελεῖτο κατόπιν ἄνευ ἄλλης δικτυώσεως.

Πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἱεραρχία. Ἐκάστη νῆσος τοῦ Ἀρχιπελάγους εἰδιοικεῖτο ἐν ἀρχῇ ὑπ' ἐνὸς ἄρχοντος ἢ ἐξουσίας ἦτο κληρονομικὴ, καὶ πολλὰκις μετὰ τὸν θάνατον ἡγεμόνος ἐπὶ ἄρχοντο σπουδαίαι διαφορὰί μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Πρὸς διάλυσιν τῶν ἐρίδων τούτων ἐνίστατο οἱ υἱοὶ διενέμοντο τὴν ἐξουσίαν. Οὕτως ὅταν ἦλθον οἱ κατακτηταὶ εἰς τὰς νήσους ταύτας εὗρον ἐν μὲν Φορταβαντούρη δύο ἀρχηγούς ἢ ἡγεμόνας, ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ Καναρίᾳ 14, ἐν Τενερίφῃ 10, ἐν Πάλμη 12 καὶ ἐν Γομέρη τίσσας. Ἡ Τενερίφῃ ἐξουσιαζέτο ὑπ' ἐνὸς βασιλέως, mencey καλουμένου, μέχρι τοῦ θανάτου Τινέρου τοῦ Μεγάλου, ἐπισυμβάντος ἐκείτῳ ἀκριβῶς ἔτη πρὸ τῆς ἰσπανικῆς κατακτήσεως. Ἐν Γομέρῃ μάλιστα περὶ τὸ τέλος τῆς 14 ἐκατονητηριδίου οἱ τίσσας ἡγεμόνες, ἀναγνωρισαντες μέχρι τοῦδε τὴν μονοκρατορίαν, ἐκηρύχθησαν ἀνεξάρτητοι. Ἡ ἡγεμονία ἢ βασιλεία, καίτοι κληρονομικὴ, δὲν ἦτο ὅμως καὶ ἀπόλυτος. Ἐκαστος ἡγεμὸν εἶχε συμβούλιον, συγκείμενον ἐξ εὐγενῶν καὶ ἱερέων. Ἐξαιρέσει τῆς Γομέρης καὶ τῆς νήσου τοῦ Σιδήρου οἱ ἡγεμόνες ἦσαν καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἐδάφους, οὗ τὴν ἐπικρατικὴν διένομον μετὰ τῶν ὑπηκόων ἐπὶ εὐτελεῖ τιμι μισθώματι ἢ φόρῳ. Οἱ εὐγενεῖς δὲν ἦσαν κληρονομικοί, ἀλλ' ἐξελέγοντο ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ βασιλέως. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἦτο περιορισμένος, καὶ δὲν ἠθύναντο νὰ γείνη ἐκλογὴ νέου εὐγενοῦς ἢ μετὰ τὸν θάνατον ἐτέρου. Κάτωθεν τῶν εὐγενῶν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ κλίμακῃ ἴσταντο οἱ πολεμισταί, εἴτα οἱ χωρικοὶ καὶ τελευταῖοι οἱ δῆμοι, οἵτινες περιεφερόντο ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἐν ταῖς πλείστασι νήσοις ἡ δικαιοσύνη ἀπενέμετο ὑπὸ δικαστῶν, ἀνηκόντων ἐν μέρει μὲν εἰς τὴν τάξιν τῶν εὐγενῶν, ἐν μέρει δὲ εἰς τὴν τοῦ λαοῦ· οὐδεὶς ὅμως ἠθύναντο νὰ δικάζῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς τάξεώς του. Ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς του μακρὸν βόστρυχον· μόνον οἱ εὐγενεῖς εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ φέρωσι μακρὰν τὴν κόμην ἢ λαὸς ἠναγκαζέτο νὰ ἔγῃ τὴν κόμην κεκαμμένην. Πρὸ τοῦ ἡγε-

μόνος τῆς Τενερίφης ἐβάδιζεν ὀπίσθε κρατῶν μακρὰν σημάκιον ἀνηρητημένην ἐπὶ κλάμῳ. Οἱ εὐγενεῖς ἐκράτουν ὡς σύμβολον τοῦ τίτου των βράβδους μετ' ἀναγλύφω, χρησιμοποιοῦσας ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὡς βόσκαια. Οἱ ὀπίσθε ἦσαν ὀπισθενεῖς διὰ τῶν, μετεχειρίζοντο δὲ πρὸς ἐπιθεσίαν καὶ ὀγκολίθους καὶ βίβλην μὲ ἀίχμην λιθίνην ἢ ὄστεινν, ἢ καὶ εἶδος ζιφροῦ ἐκ ξύλου σκληροῦ, οὗ ἡ λεπίς ἐκοπτεν ὡς νὰ ἦτο ἐκ χάλυβος. Πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐπιθέσεων εἶχον ἀσπίδα ἐκ φλοιοῦ δένδρου.

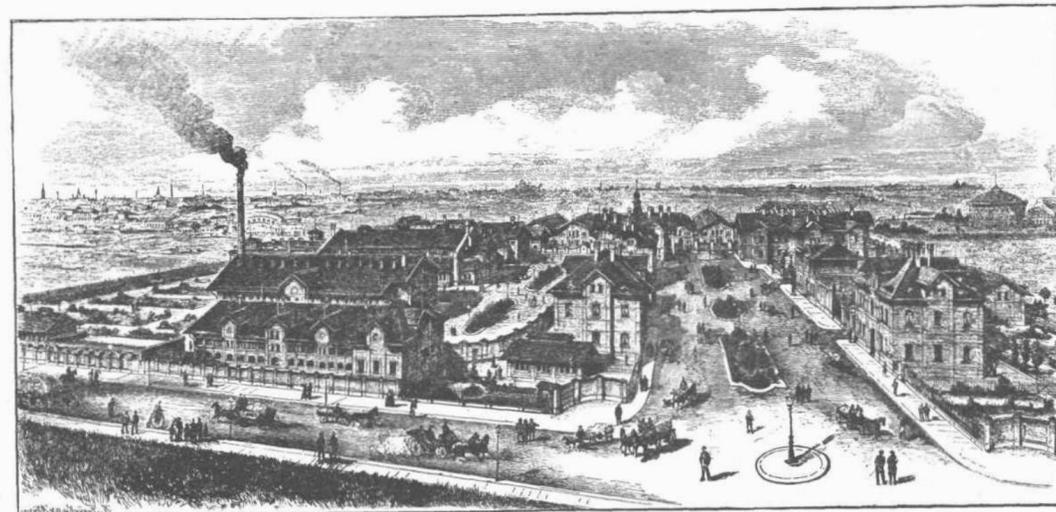
Ἐν τῷ ἀρχιπελάγει τῶν Καναριῶν νήσων ὑπῆρχε καὶ τάξις ἱερατικῆ, συνιστάμενη ἐξ ἐνὸς ἀρχηγοῦ, ἀρχιεπισκόπου τῶν νήσων, ἐξ ἱερέων, μοναχῶν ἀποζώντων ἐξ ἐλεημοσύνης, καὶ ἐξ ἀδελφότητος γυναικῶν, αἵτινες ἐπὶ ποιῆθ ἠκανάτου δὲν ἐπρεπε νὰ δείξωσι τὸ πρόσωπόν των εἰς ἄνδρα. Αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἐξετέλουν ἐπὶ τῶν νεογνῶν τὰ ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν κανόνων ἐπιβαλλόμενα λουτρά. Ὁ ἀρχιερεὺς εἶχεν ἐξουσίαν ἰσοῦσαν τῆς τοῦ βασιλέως, καὶ μόνος αὐτὸς ἠθύναντο νὰ ἐπικυρώσῃ ἐκλογὴν εὐγενούς.

Θρησκευτικὰ τελετὰ. Θρησκεία. Οἱ ἀρχαῖοι κατοικοὶ τῶν Καναριῶν νήσων ἔπιστευον εἰς ἐν ὑπεράκτον ἄν, ὅπερ ὀνόμαζον Ἄσοράν, Ἀσιουράν, Ἀβόρα κτλ. καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ὑποδεστέρας θεότητας, ὡς μαγέα (τὸν ἥλιον), ἀκαμάν (τὴν σελήνην) μάγιος (τὰς ψυχὰς, θυγατέρας τοῦ Ἥλιου). Αἱ γυναῖκες ἐλάτρουσαν καὶ θεῶν, μονοῦθεν καλουμένην. Ὅλοι αἱ θεότητες κατόπιν τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, ὅθεν κατήγγοντο ὅπως ἀκούσωσι τὰς δεήσεις τοῦ λαοῦ. Ὁ διάβολος (Γαβιότ, Γαβοτᾶ, ἢ Ἰουένης), ὅστις ἠθύναντο νὰ μετασχηματισθῇ εἰς ζῶον, ὅτε ἐκαλεῖτο Τιβιένης, κατόπιν ὑψηλὴν βραχώδη κορυφὴν τῆς Τενερίφης· ἐν τῷ κρατῆρι αὐτοῦ τοῦ ὄρους ἦτο ἡ Ἄδης (Ἐχιδνί). Εἰς ὅλας τὰς θεότητας ταύτας, κλέος ἢ κικῆς, ὁ λαὸς προσέφερε θυσίας ἐκ γάλακτος καὶ ὀπωρῶν. Οἱ νοκοὶ τῶν θεοτήτων τούτων ἔκειντο ἐπὶ ἀποκρήμων μερῶν καὶ κορυφῶν ὄρεων, δὲν ἦσαν ὅμως νοκοὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν σημάκιαν, ἀλλ' ἄντρα ἐν οἷς οἱ ἱερεῖς προσέφερον θυσίας ἐξ αἰγίου γάλακτος, καὶ ἔκκιν ὀπόρως, προλείγοντες τὸ μέλλον ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀναδιδομένου καπνοῦ. Ὅσκις ἐνέσκηπτεν ἐπιδημία, ἐχωρίζοντο ἐν τοῖς ποιμνίαις τὰ ἄρρενα ἀπὸ τῶν θηλέων καὶ τὰ ζῶα ὑπεβάλλοντο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς ἀπόλυτον νηστείαν. Καὶ οἱ κατοικοὶ ἐφύλαττον τὴν αὐτὴν νηστείαν, μεθ' ἧ ἀπαντες, προπορευομένων τῶν ἱερέων, μετέβαινον πρὸς τὴν θάλασσαν ἠτις ἐτύπτετο διὰ βράβδων. Συγχρόνως δὲ ἐψάλλετο ἡ δέησις ἀλάμειν κοράν, ἢτοι Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς. Οὕτως ὑπέτίθετο ὅτι ἐξίλειστο ἡ παρωργισμένηθεότης. Ζῶων ἄλλων θυσίαι ἦσαν ἀναλόγως σπάνιαι· συνήθως δὲ ἐθυσιάζοντο πρόβατα καὶ αἰγες. Οἱ βωμοί, ἐφ' ὧν ἐτελοῦντο αἱ θυσίαι αὐταὶ ἦσαν σωροὶ πετρῶν ξηρῶν, ἔχοντες ἐν τῷ μίσῳ ὀπήν, ὅπου ἠνάπτετο μεγάλη πυρὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐρίπτοντο τὰ θύματα. Ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀναδιδομένου καπνοῦ οἱ ἱερεῖς προέλεγον τὸ μέλλον.

Οἱ πρῶτοι Εὐρωπαῖοι θαλασσοπόροι, οἱ προσορμισθέντες εἰς τὰς Καναρίους νήσους εὗρον καὶ εἰδωλά τινα ξύλινα. Ἐν τῶν εἰδωλῶν τούτων, μετακομισθέν εἰς Πορτογαλίαν, παρὶστα ἀνθρώ-

Εὐγενεῖς ἐν τῷ ἄσσει.

Τὰ νέα σφαγεῖα ἐν Λειψία.

πινον ἀγαλμάτων κρατούν σφαίραν ἐν χειρὶ. Ἐπειρο ἀγαλμα περιστά γυναικα γυμνήν, ἔχουσαν ἐμπροσθεν αὐτῆς δύο αἰγας. Κατὰ τὰ τελευταία ταῦτα ἔτη εὐρέθησαν καὶ τινα ἀγαλματικά ἐξ ὁπότες γῆς, τὰ ὅποια ἀναμφιβόλως ἦσαν εἰδωλα.

Ταρίχευσις τῶν νεκρῶν. Τάφοι. Οἱ νεκροὶ ἐταρχειύοντο ἐνίοτε κατὰ μέθοδον ἀγνωστον ὅπως ἦν· εἴτα δὲ περιετυλίσσοντο ἐντός ἐπιτάφια καὶ ἐνεία καλυμμάτων ἐκ δερμάτος λεπτότατα εἰργασμένου καὶ ἐπιμελῶς ἐρραμμένου. Ὅλοι ὅμως οἱ νεκροὶ δὲν ἐταρχειύοντο, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῆς ταχέως σήφως ἐτίθεντο ἐν μίση ἀρωματικῶν κόκκων. Οἱ νεκροὶ τεταρχειυμένοι ἤ μὴ, κατετίθεντο ἐντός φυσικῶν σπηλαίων ἢ ἐντός τάφων, κεκαλυμμένοι εἴτε ὑπὸ σωροῦ πετρῶν εἴτε καὶ ὑπὸ λορίσκου ἐκ γώματος.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΔΙΑΠΛΟΙ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ ΔΙ' ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ.

Ἐν ἔτει 1836 ζωηρὰ ἠγέρθη συζήτησις ἐν τῷ «Βρετανικῷ Συλλόγῳ» τοῦ Λονδίνου, περὶ τοῦ ἂν ἀτμόπλοια ἠδύνατο νὰ διαπλεύσῃ τὸν Ὀκεανόν. Ἡ ἐκτέλεσις τοιοῦτου διαπλοῦ ἔθεσε τέμα εἰς τὴν συζήτησιν μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1838. Τῇ 4 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους τούτου ὁ «Σίριος», ἀτμόπλοιο 800 τόνων ἀπέπλευσε τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ λιμένος Κόρν ἐν Ἰρλανδίᾳ ὑπὸ τὸν κυβερνητὴν Ρόβερτς, πλοίαρχον τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ, καὶ τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔτερον ἀτμόπλοιο 1600 τόνων, ὁ «Μέγας Δυτικός», ἀπέπλευσε τοῦ λιμένος Βρίστολ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίαρχου Χόπκιν. Τὰ δύο ταῦτα ἀτμόπλοια ἀφίχθησαν ἐν Νέξ Ἰόρκη τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἧτοι τὴν 23 Ἀπριλίου, τὸ μὲν μετὰ διαπλοῦν 19 ἡμερῶν, τὸ δὲ 16 ἡμερῶν.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἐνεποίησε μεγάλην συγκίνησιν ἐν Ἀμερικῇ, μεταδοθεῖσαν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην ὅτε τὰ δύο ἀτμόπλοια ἐξετέλεσαν ἐπιτυχῶς καὶ τὴν ἐπὶ ἀνάδοδον. Ὁ «Σίριος» ἀπέπλευσεν ἐκ Νέας Ἰόρκης τὴν 1 Μαΐου καὶ ἀφίχθη εἰς Φάλαμουθ τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὁ δὲ «Μέγας Δυτικός» ἀποπλεύσας τὴν 7 Μαΐου προσωμίση εἰς Βρίστολ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἧτοι μετὰ διαπλοῦν 14 ἡμερῶν. Ἐφερε δὲ φορτίον βάρβακος ἰνδικοῦ κινάνου (λουλακίου) καὶ μετὰ τῆς διὰ τὰ ἐργαστάσια τοῦ Βρίστολ, καὶ 68 ἐπιβάτας, ὧν ἕκαστος ἐπλήρωσε ναύλον 900 φράγκων. Ὁ θρίαμβος ἧτο ἐντελής. Κατὰ τὴν διαπλοῦν ὁ «Μέγας Δυτικός» εὗρεν ἐναντίους ἀνέμους καὶ ὑπέστη καὶ δεινὴν τρικυμίαν. Κατὰ τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἀναχώρησιν του ἐχαιρετίστη ὑπὸ 100 χιλ. ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ στολισκοῦ μικρῶν ἀτμοπλοίων, ἐν οἷς μουσικαὶ ἐπαίανίζον τὸν ἐθνικὸν ἀμερικανικὸν ὕμνον.

ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΚΑΙ ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ

ΠΟ πολλοὺ κατεγίνοντο οἱ ἐγκριτωτεροι ἐν Εὐρώπῃ μηχανικοὶ εἰς εὐρεσίαν μέσου πρὸς θέρμανσιν καὶ ταυτοχρῶν καὶ ἀερισμὸν μεγάλων αἰθουσῶν καὶ δωμάτων, ἰδίως ὑπὸ ἐποψίν τῆς υγιεινῆς καὶ τῆς φιλοκαλίας συνάμα. Καὶ πλείστα μὲν εἶδη θερμομαστῶν καὶ ἐστιῶν ὑπάρχουσι σήμερον ἐν χρέσει ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν, ἀλλ' ὀλίγα ἀνταποκρίνονται δυστυχῶς εἰς ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, ὅστις ζητεῖ τὸ κομμὸν καὶ εὐχρηστον, τὸ πρακτικὸν καὶ ἀπλοῦν, τὸ ἀσφαλὲς καὶ οικονομικόν. Τὸ ζήτημα τῆς θερμάνσεως τῶν δωμάτων εἶνε ζήτημα σπουδαϊότατον, διότι ἡ θέρμανσις κακῶς ἐκτελουμένη δύναται οὐσιωδῶς νὰ παραβλάψῃ τὴν υγίαν ἐνεκα τῆς ἀναπτύξεως δηλητηριωδῶν ἀερίων. Εἰς ἀποφυγὴν τούτου ὀφείλει νὰ ἐνταίη ἰδίως τὴν προσοχὴν τῆς ἡ ἐπιστήμης. Καὶ εὐκολον μὲν θὰ ἦτο νὰ δώσῃ τῆς ρεῦμα πολὺ εἰς τὰς θερμοσφαιρας καὶ ν' ἀπαλλαγῇ οὕτω τοῦ κινδύνου τῶν βλαβερῶν ἀερίων, ἀλλὰ τότε ἡ θέρμανσις θὰ γίνετο ἀτελής οὐδὲ θὰ ἐξετίλει τὸν σκοπὸν τῆς. Ἡ ἀληθὴς ὅμως διδασκαλία ἐγκρατεῖ εἰς τὸν συμβιβασμὸν τῆς υγιεινῆς μετὰ τῆς οικονομίας. Τοῦτο ἐπέτυχε Γάλλος ἐργαστασιάρχης, ὁ κ. Hervey, διὰ τῆς κατασκευῆς κινητῆς θερμοσφαιρας, ἧτις ἐν ᾧ θερμαίνει τὸ δωμάτιον ταυτοχρῶν καὶ τὸ ἀερίζει, εἶνε δὲ οὕτω κατασκευασμένη, ὅστε ἀποσβεῖται πᾶς κίνδυνος ἀσφυξίας. Ἡ θερμοσφαῖρα αὕτη παρέχει θερμότητα ὁμοίωμορον 15 μέχρι 16°, διὸ καὶ εἶνε καταλληλοτάτη διὰ νοσοκομεία, ἐκκλησιας, σχολεία, ἐργαστάσια καὶ αἰθουσαι, διὰ μέρη δηλαδὴ, ἐν οἷς συνέρχονται πολλοί. Ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ εἰς ὕλην θερμοκτινὴν εἶνε μικρὰ, διότι ἀρκοῦσι τριακοντα πέντε λεπτῶν κίκα ἡ γαιάνθηρας, ὅπως θερμάνῃσι εὐρεῖαν αἰθουσαν ἐπὶ 24 ὅλας ὥρας. Ἡ πρακτικότης τῆς θερμοσφαιρας ταύτης εἶνε τοσοῦτον καταρνήτης, ὅστε ἤδη πλείστα ὅσα δημόσια καταστήματα τῶν Παρισίων τὴν εἰσήγαγον, καὶ πολλὰ οἰκογένεια, κατοικοῦσαι ἐν οἰκίαις μεγάλαις παρήγγειλαν τὴν κατασκευὴν αὐτῆς, διότι τὸ καταστήμα ἐξήντησε πρὸ πολλοῦ ὅσας θερμοσφαιρας εἶχεν ἐτοιμους. Ὑποβέτομεν ὅτι καὶ ἐν Ἀθῆναις μίκα τοιαύτη θερμοσφαῖρα, τοποθετημένη ἐν τῷ προδύμῳ τῆς οἰκίας, ἠδύνατο ἄριστα νὰ θερμκίνη ὁμοίωμορως ὅλα τὰ δωμάτια, ὅπερ θὰ καθίστα τὰς οἰκίας ἀνακαυτικωτέρας ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ὅτε πολλὰ καὶ τὸ ψῦχος εἶνε ἀρκούντως ἐπισθητόν.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.

Τὸ τμήμα τῆς στατιστικῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τοῦ ἐμπορίου τῆς Γαλλίας ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἔχθειαν λίαν ἐνδιαφέρουσαν περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ξένων ὑπηκόων ἐν τῷ γαλλικῷ κράτει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1851 μέχρι τοῦ ἔτους 1886. — Ἐν ἔτει 1851 ἀπέαντι πληθυσμοῦ 35 1/2 εκατομμυρίων ἔξεν ἐν Γαλλίᾳ 380 χιλιάδες ξένων, ἧτοι 1,06 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ. Μετὰ τὸν γαλλοπροσσιακὸν πόλεμον, δηλαδὴ ἐν ἔτει 1872 οἱ ξένοι ἐδιπλασιάσθησαν, ἦσαν 750 χιλ., ἧτοι

2,08 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, ὅστις τότε ἀνῆρχετο εἰς 36 ἑκατομ. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1872 μέχρι τοῦ 1876 ἡ αὐξήσις δὲν ὑπῆρξε σπουδαία, διότι ἐν ἔτει 1876 ὁ ἀριθμὸς τῶν ξένων ἀνῆρχετο εἰς μόνον 802 χιλιάδας. Ἀλλὰ τῷ 1881 πύξθη εἰς 1 ἑκατομ., ἧτοι 2,67 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ. Τίλος ἐν ἔτει 1886 ἐπὶ πληθυσμοῦ 38 1/2 ἑκατομ., ἠριθμοῦντο 1,137,000 ξένοι (2,97 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ). Ἐπομένως ὁ ἀριθμὸς τῶν ξένων ἐν Γαλλίᾳ ἐτριπλασιάσθη ἐν διαστήματι, καθ' ὃ ὁ ἔγχωριος πληθυσμὸς μόλις πύξθη κατὰ 2 1/2 ἑκατομ. Κατ' ἐθνικότητα ἀριθμοῦμενοι οἱ μὲν Ἴταλοι κατέχουσι τὴν πρῶτην θέσιν, ἀνερχομένων τῶν ἐν Γαλλίᾳ Ἴταλῶν ἐν ἔτει 1886 εἰς 265 χιλιάδας, οἱ δὲ Γερμανοὶ ἀνῆρχονται ἤδη εἰς 100 χιλ. ἐν ᾧ πρὸ τοῦ πολέμου ἀνῆρχοντο εἰς 200 χιλ., οἱ Ἰσπανοὶ ἐτριπλασιάσθησαν ἀπὸ τοῦ 1851. Ἐν γένει δὲ εἰπεῖν ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐν Γαλλίᾳ ξένων ἀνῆρχετο σήμερον εἰς 3 % τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς Γαλλίας.

Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ.

Ἡ πρὸ δύο περὶπου μηνῶν παρὰ τὸ Χάρκοβον ἐν Ρωσίᾳ συμβῆσα καταστροφή, καθ' ἣν ἡ αὐτοκρατορικὴ ἀμαξοστιχία, ἧς ἐπέβηκεν ἕλόκληρος ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, ἐξετροχιάσθη, ἀπεδόθη παρὰ τῶν μηχανικῶν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ταχύτητα τῆς ἀμαξοστιχίας, διανυούσης 65 βέρστικ ἧτοι 70 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Ἡ τοιαύτη ταχύτης εἶνε ἐν Ρωσίᾳ λίαν ἐπικίνδυνος ἐνεκα τῆς ἑλλιπούς ἐπιστροφῆς. Οὗτος εἶνε ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ ταχύτης τῶν ῥωσικῶν σιδηροδρόμων εἶνε συγκριτικῶς μικροτέρα. Ἐξ ὅλων τῶν κρατῶν μόνον ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Τουρκία ἀναπτύσσουσιν ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις ἐλασσονα ταχύτητα. Γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ ταχυτέρα πασῶν τῶν ἀμαξοστιχιῶν τῆς Ρωσίας, ἡ μεταξὺ Μόσχας καὶ Πετροῦπόλεως, καταναλλασκε 14 ὅλας ὥρας, ὅπως διανύσῃ τὴν ἐξ 644 χιλιόμετρων ἀπόστασιν μεταξύ τῶν δύο τούτων πόλεων. Ἡ αὕτη ἀκριθῶς ἀπόστασις εἶνε μεταξύ Λονδίνου καὶ Ἐδιμβούργου καὶ ἐν τούτοις ἡ ἀμαξοστιχία διανύει αὐτὴν εἰς 8 1/2 ὥρας, ἐφ' ὅτι δὲ τὸν Αὐγουστον τὴν διήνησε καὶ εἰς 7 1/2 ὥρας. Καταπληκτικὴ πρόδοσις τεχνικῆ!

Ἡ ταχύτης αὕτη εἶνε 120 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἧτοι δύο χιλιόμετρα ἀνὰ πᾶν λεπτόν τῆς ὥρας. Ἡ ταχύτης τῶν σιδηροδρόμων συμβαδίζει πρὸς τὴν πρόδοσιν καὶ ἀνάπτειν μίκα ὥρας. Λίαν ἐνδιαφέρουσαν καθίσταται ὁ κάτωθι πίναξ, ἐν ᾧ σημειοῦται ἡ ταχύτης τῶν σιδηροδρόμων ἐν διαφόροις κράτεσι.

Table with 4 columns: Country, Distance, Speed, and another value. Includes entries for Αἴτλια, Παρίσιον, Νέα-Ἰόρκη, Βερολίνον, Βιέννη, Ἀγκών, Πετροῦπολις, Ἰερὺ, Βιλλοβα.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

Διατήρησις τοῦ κρέατος. Ἐν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας, ἐνθα τὸ θέρος ὁ καύσων εἶνε ἐπαισθητός, οἱ χωρικοὶ, οἱ μακρὰν τῶν πόλεων καὶ χωρίων κατοικοῦντες, διατηροῦσιν ἐπὶ ὀκτώ καὶ πλέον ἡμέρας τὸ κρέας τῶν διὰ τοῦ ἐξῆς ἀπλοστάτου τρόπου. Θέτουσι τὸ κρέας ἐντός πηλίνων ἀγγείων πεπληρωμένων ὀξυγυλακτος (ρευστοῦ γαουρτίου) εἰς τρόπον ὅστε τὸ κρέας νὰ καλύπτεται ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ γάλακτος. Τὸ κρέας διατηρεῖται ἄριστα, καὶ ὅταν θέλῃ τις νὰ τὸ μεταχειρισθῆ ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ πλύνῃ καλῶς διὰ καθαροῦ ὕδατος. Τὰ ἀγγεῖα δέον νὰ ἦναι τοποθετημένα ἐν ὑπογίῳ ἢ ἐν δωματίῳ δροσερῷ. Τὸ ἐναπομείναν ὀξυγυγαλά διδεται συνήθως τροφῆ εἰς τὰ κτήνη.

Στερεοποίησις τοῦ πετρελαίου. Πρὸς εὐκολωτέραν, οικονομικωτέραν καὶ ἀκινδυνωδεστέραν μεταφορὰν τοῦ πετρελαίου ἐγένοντο ἐν Ρωσίᾳ πρὸ μικροῦ δοκιμαῖ στερεοποιήσεως αὐτοῦ, αἵτινες ἐπέτυχον θαυμασίως. Τὸ μέσον τοῦτο, ἐφευρεθὲν παρὰ τινος χημικοῦ Κόουφμαν, εἶνε ἀπλοῦστατον. Ἀρκεῖ νὰ θερμάνῃ τις τὸ πετρελαῖον καὶ νὰ προσθέσῃ εἰς αὐτὸ 1 μέχρι 3 % σάπωνος. Ὁ σάπων διαλύεται ἐν τῷ ἐλαίῳ καὶ τὸ μίγμα τοῦτο, ψυχραίνομενον, σχηματίζει μάζαν πυκνὴν ἔχουσαν τὴν ὄψιν κόλλας ἢ πηλοῦ καὶ τὴν σκληρότητα κηροῦ. Ἡ μάζα αὕτη δὲν ἀναφλέγεται εὐκόλως, καίει βραδέως καὶ ἀνευ καπνοῦ καὶ ἀποπέμπει πολλὴν θερμότητα. Ἐγένοντο καὶ ἄλλαι δοκιμαῖ, ἀλλὰ τὸ ἀπλοῦστατον μέσον ἀπεδείχθη τὸ συμφερότερον πάντων καὶ πρακτικώτερον.

Διατήρησις τῶν ἀνθέων. Ἐντὸς διαλύσεως 20 γραμμαρίων κοπαλίου (ῥητίνης εὐόσμου) ἀναμειγμένης μετὰ ἀναλόγου ποσοῦτος ἄμμου λεπτῆς καὶ ἐντὸς 500 γραμμαρίων αἰθέρος, ἐμβάπτονται τὰ ἀνθ' μετ' ὀλίγον ἐξαγόμενα ἀφίνει τις αὐτὰ νὰ ξηρανθῶσιν ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τετράκις ἢ πεντάκις κατὰ σειράν. Τὰ οὕτως ἐμβεβαμμένα ἀνθ' διατηροῦσιν ἐπὶ πολὺ καὶ τὸ σχῆμά των καὶ τὸν χρωματισμὸν καὶ τὴν ζωηρότητα των.

Πάντες πάντοτε μάτην ἐλπίζομεν νὰ χαρῶμεν τὴν ζωὴν, καὶ ἐπὶ τέλους, ὅ,τι κατορθοῦμεν εἶνε νὰ τὴν ἀνεχώμεθα. Βολταῖρος.

Ὅσακις ἀκούετε γυναῖκα κατηγοροῦσαν τὸν ἔρωτα καὶ ἀνδρα λόγιον ὑποτι-

μῶντα τὴν γενικὴν ὑπόληψιν, δύνασθε νὰ παραδεχθῆτε διὰ μὲν τὴν γυναῖκα ὅτι ἀπόλεσε τὰ θέλητρά της, διὰ δὲ τὸν ἀνδρα ὅτι καταπίπτει ἡ εὐφύια του. Διδροστός.

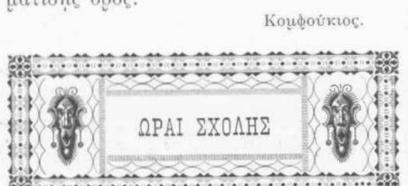
Αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσι φίλας. ἔχουσι μόνον ἀντιζήλους. Γονδινέ.

Ὁ δεσποτισμὸς τῶν εὐφύων ἀνθρώπων εἶνε χείρων τοῦ δεσποτισμοῦ τῶν βασιλέων. Φριδερίκος Β'.

Ἐν τῷ σημερινῷ αἰῶνι πάντες πρέπει νὰ περιπατῶσιν ἢ νὰ τρέχωσιν· ὁ σταματῶν ἐχάθη. Ἰούλιος Σίμων.

Ὁ ὕπνος εἶνε κλέπτης γενναϊόδωρος, ὅστις δίδει εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου ὅ,τι ἀφαίρει ἀπὸ τοῦ χρόνου. Ἡ βασίλισσα τῆς Ρουμανίας.

Ῥίπτε καθ' ἐκάστην κάλαθον πλήρη χρώματος εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ θὰ σχηματίσῃ ὄρος. Κομφούκιος.

Διὰ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πολυγώνῳ 25 γραμματίων νὰ σχηματισθῶσιν ἐξ λέξεις, ὧν ἡ μία κατέχει τὰς τέσσαρας ἄκρας τοῦ πολυγώνου καὶ σημαίνει πόλιν ἐνδοξὸν καὶ γνωστὴν, αἱ δὲ λοιπαὶ πέντε κατέχουσι τὰς ὀριζοντεῖους γραμμὰς καὶ σημαίνουσι διαφόρους νήσους Ἑλληνικὰς. Ρ. ἐν Αἰγύπτῳ.

Πρόβλημα 608

Λευκός, ἀνάγωγος, ἀτιμος, καθαρός, ἐπιμελής, γέρον, δυσμενής, εὐθύς, πεζός, ἰσχνός, δίκαιος, στερεός, ἀνηλεής, ἀνόητος, κακός, ἀδύνατος, ἀδρανής, ἀμαθής, δειλός, πλάγιος, ἐξυπνος.

Διὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν 21 τούτων λέξεων νὰ σχηματισθῇ γνωστὸν γνωμικὸν τοῦ Πυθαγόρου.

Διὰ τῶν 23 τούτων γραμματίων καταλλῶς τοποθετημένων σχηματίζεται γνωμικὸν ἀρχαῖον.

Πρόβλημα 610 « Μόνος ὁ πάσχων βασιλεύς θνητῶν τε καὶ ἀδυνάτων. »

Ὁ στοιχειοθέτης ἐστοιχειοθέτησε κακῶς τὸ ἀνω γνωμικόν, ἐπειδὴ δὲ ἀπορεῖ νὰ εὕρῃ τὴν διόρθωσιν παρακαλεῖ τὸν ἀναγνώστην νὰ τὴν ἐπιχειρήσῃ ἀντ' αὐτοῦ.

Λίγημα 611 Μέρος τῆς Εὐρώπης εἶμαι, κ' ἕκαστος μ' ἀναγνωρίζει, πᾶς δὲ Ἕλλην μετὰ πόθου καὶ ἐλπίδος μ' ἀτενίζει. . . Πρὸς στιγμὴν τὴν κεφαλῆν μου ἂν θελήσῃς ν' ἀποβάλλω, δυστυχεῖς, πτωχοῦς κ' ἐπαίτας τότε, φίλε, περιβάλλω. Μ.

Τὰ δύο πρῶτα τεύχη τοῦ «Ἐσπεροῦ» ἐπέστεισαν βραδύτητα τινα περὶ τὴν ἐκδοσιν ἐνεκα πολλῶν εἰνοήτων δυσχερειῶν, ἰδίως δὲ ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως καταλλήλου τυπογραφικοῦ χάρτου, ὅστις ἔδει νὰ παραγγελθῇ ἰδιαίτερος. Ἠλπίζομεν ὅτι θὰ πδυνάμεθα καὶ ἐκ πρώτης ἀρχῆς νὰ εὕρωμεν τὸν κατάλληλον χάρτην ἐνταῦθα, ἀλλὰ τοῦτο ἀπέβη ἀδύνατον. Ἄς εὐχόμεθα ὅτι τὰ ἡμέτερα χαρτοποιεῖα θέλουσι συντόμως καταρτισθῆ εἰς τρόπον, ὅστε νὰ δύνανται καὶ ἀρίστης ποιότητος χάρτην νὰ κατασκευάζωσιν. Ἀπὸ τοῦδε ἡ ἐκδοσις τῶν τευχῶν θέλει ἐπισπευθῆ, ὅπως καταστῆ ὁ «Ἐσπερος» μετ' οὐ πολὺ ἐνήμερος καὶ ἐκδοῖται ἀνελλιπῶς ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ὡς πρότερον.

Διευθυντῆς καὶ ἐκδότης· Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν Ἀθῆναις, ὁδὸς Ὁμήρου 8.

ΕΣΠΕΡΟΣ

Σύγγραμμα περιοδικόν εκδιδόμενον δις τοῦ μηνός μετὰ εικόνων ἐν Ἀθήναις.

Τιμὴ ἐτησία καὶ προπληρωτέα } Ἐν Ἑλλάδι δρ. 40
 } Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 40 (χρ.)

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ

- α'. Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ « Ἐσπέρου » ὁδὸς Ὀμήρου ἀρ. 8.
- β'. Ἐν τοῖς Καταστήμασιν Ἀνέστη Κωνσταντινίδου ὁδ. Ἐρμού
- γ'. Ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Καρόλου Βίλμπεργ ὁδὸς Ἐρμού.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

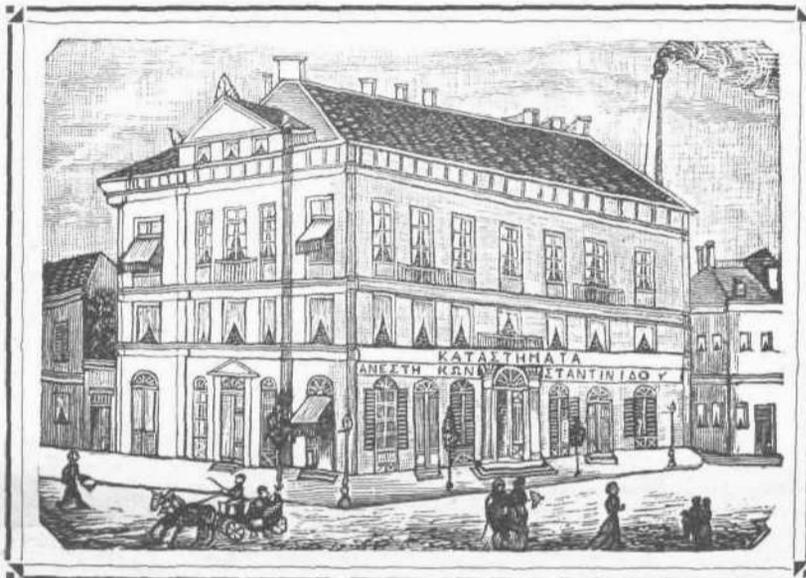
Τιμὴ καταχωρίσεως ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ, εἰς 4 στήλας διηρημένη, 50 λεπτὰ τὸν στίχον.
 Διεύθυνσις ΕΣΠΕΡΟΥ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Ὀμήρου ἀριθ. 8.

Ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσιν, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν εἰδικοί ἀντιπρόσωποι τοῦ « Ἐσπέρου » αἱ ἐγγραφῆαι γίνονται παρ' αὐτοῖς, ἐν αἷς δὲ πόλεσι δὲν ὑπάρχουσιν τοιοῦτοι, ἀποστέλλεται τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Διεύθυνσιν ἢ διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, ἢ διὰ συναλλαγμάτων ὀψεως ἢ καὶ διὰ γαλλικῶν, ἀγγλικῶν, ῥωσικῶν καὶ αὐστριακῶν χαρτονομισμάτων.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ο Τυπογραφεῖον τῶν ἡμετέρων καταστημάτων κατηρτισμένον κατὰ τὸ σύστημα τῶν τελειότερων τῆς Εὐρώπης μηχανημάτων, καὶ πεπλουτισμένον διὰ πολυτελῶν ἐν γένει στοιχείων, ἑλληνικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν, ποικιλοτάτων τὸ σχῆμα καὶ τὸ εἶδος, ἀναδέχεται τὴν κτελεσθῆναι πάσης οἰασθήποτε τυπογραφικῆς ἐργασίας, ἥτοι τὴν ἐκτύπωσιν βιβλίων, ἀγγελιδίων, προγραμμάτων, πινάκων, τίτλων, εἰκόνων τραπεζικῶν καὶ ἐταιρικῶν ἐγκυκλίων, διπλοτύπων, λαχείων, κλπ. εἰς τιμὰς ἐξαιρετικῶς συμφερούσας.

Ἡ ἐκτύπωσις οἰουδήποτε καλλιτεχνικοῦ ἔργου, ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο φιλοκαλίας, δύναται νὰ γίνηται διὰ μελάνης καὶ συνδυασμῶν ποικίλων χρωμάτων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ παραγγέλλοντος.

Ἡ λειτουργία τῶν πιστηρίων ἀνετέθη εἰς δύο Γερμανοὺς μηχανικούς, ἐπίτηδες ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετακεκλημένους παρ' ἡμῶν, εἰδήμονας δὲ τῶν καλλιτεχνικωτέρων ἀπαιτήσεων τῆς τοσοῦτον προαχθείσης ἐν Εὐρώπῃ τυπογραφικῆς τέχνης. Οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ ἐκδόται βιβλίων ἑλληνικῶν ἢ ξηνογλώσσων, ὧν τὴν τύπωσιν παραγγέλλουσιν ἡμῖν ἀπαλλάσσονται τοῦ κόπου νὰ ἐπεξεργάζωνται τὰ πρῶτα τυπογραφικὰ δοκίμια, διότι ἡ πρώτη διόρθωσις, ἐν πιστῇ ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὰ χειρόγραφα, ἀνετέθη εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ μισθοδοτούμενους τακτικούς διορθωτάς. Οἱ συγγραφεῖς θέλουσιν ἐπεξεργάζεσθαι μόνον τὴν τελευταίαν διόρθωσιν, ἀπὸ ἀλλαγμένην σχεδὸν σφαλμάτων, καὶ ὑπογράφει μόνον αὐτὴν πρὸς τύπωσιν.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑΣ

Γραμμὴ Πελοποννήσου
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Τρίτην 7 π. μ. | Ἄπὸ Πάτρας Δευτέραν 5 π. μ.
 Εἰς Πάτρας Πέμπτην 5 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Τετάρτην 7 π. μ.

Γραμμὴ Ἰονίου Πελάγους
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πάτρας Πέμπτην 7 π. μ. | Ἄπὸ Κέρκυρας Σάββατον 6 π. μ.
 Εἰς Κέρκυραν Παρασκευήν 6 π. μ. | Εἰς Πάτρας Κυριακὴν 5 π. μ.

Γραμμὴ Ἰτέας
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πάτρας Δευτέραν 12 μεσονύκ. | Ἄπὸ Ἰτέων Τρίτην 6 π. μ.
 Εἰς Ἰτέων Τρίτην 4 1/2 π. μ. | Εἰς Πάτρας Τρίτην 10 1/2 π. μ.

Γραμμὴ Βόλου
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Παρασκευήν 7 π. μ. | Ἄπὸ Βόλου Κυριακὴν μεσημέρ.
 Εἰς Βόλον Σάββατον 7 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Δευτέραν 8 π. μ.

Γραμμὴ Θήρας
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Πέμπτην 8 π. μ. | Ἄπὸ Θήρας Σάββατον 6 π. μ.
 Εἰς Θήραν Παρασκευήν 9 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Κυριακὴν 5 1/2 π. μ.

Γραμμὴ Ἀκαρναντίας
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πάτρας Τετάρτην 7 π. μ. | Ἄπὸ Κέρκυρας Σάββατον 9 π. μ.
 Εἰς Κέρκυραν Παρασκευήν 1 1/2 π. μ. | Εἰς Πάτρας Δευτέραν 6 π. μ.

Γραμμὴ Κρήτης
Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Πέμπτην 7 π. μ. | Ἄπὸ Ἡράκλειου Σάββατον 3 π. μ.
 Εἰς Ἡράκλειον, Παρασκευήν 4 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Κυριακὴν 4 π. μ.

Γραμμὴ Τεργέστης
Ἄνοδος (Κατὰ δεκαπενθήμεριαν) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Παρασκευήν 8 π. μ. | Ἄπὸ Τεργέστην Πέμπτην μεσημέρ.
 Εἰς Τεργέστην Παρασκευήν 3 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Πέμπτην 4 π. μ.

Γραμμὴ Κων[σταντιν]πόλεως Βατοῦμ
Ἄνοδος (Κατὰ δεκαπενθήμεριαν) **Κάθοδος**
 Ἄπὸ Πειραιᾶ Δευτέραν 4 π. μ. | Ἄπὸ Βατοῦμ Τετάρτην 6 π. μ.
 Εἰς Βατοῦμ Δευτέραν 4 π. μ. | Εἰς Πειραιᾶ Τετάρτην 8 π. μ.

Εἰς τὴν Φιλελληνικὴν Ἑταιρίαν τοῦ Ἀμστελοδάμου, ἥτις ἐπιδιώκει τὴν παραδοχὴν εἰς τὴν Εὐρώπην τῆς ὀρθῆς Ἑλληνικῆς προφορᾶς, ἐγγράφονται συνδρομηταὶ πρὸς 7 δρ. κατ' ἔτος εἰς τὸ **Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας** καὶ τὸ Γραφεῖον **τῆς Ἐφημερίδος Ἀκροπόλεως.**

L' Orient
 REVUE FRANCE-HELLÉNIQUE
 N. NICOLAIDÉS
 Directeur - fondateur
 PARIS 1889
 Deuxième année.
 Prix du Numéro: 1 franc.

DR PIETRO PERVANOGU
ATTINENZE
 DELL' ISOLA
DI LEMNOS
 Colleantichissima colonia sulle coste del mare adriatico.
 Trieste 1888

ESSAI
 SUR LE
RÉGIME PARLEMENTAIRE
 PAR
 X. S. COMBOTHÉCRA
 Licencié en droit
 Paris 1889

SAINT-SIGNY
HELLAS!
 Poésie dédiée à LL. MM. le Roi et la Reine de Grèce
 1863-1888
 PARIS 1889

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ
 ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΤΟΣ 1821
 ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ τραγικῶν σκηνῶν
 ὑπὸ
 Γ. Ι. Κηπιᾶδου
 διηγήσου
 ΕΚΔΟΣΙΣ Β'.
 Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1888